Balatonkenesei Hírlap

XXVIII. ÉVFOLYAM 10. SZÁM BALATONKENESE HAVILAPJA 2016. OKTÓBER

1956 60 ÉVFORDULÓ EMLÉKSZÁM

Telt-múlt az idő,
beköszöntött 1956 ősze,
elvégeztem az általános iskolát,
s elkezdtem koptatni a gimnázium padsorát.

Október 23-án délután moziba mentem,
a Rákóczi útra az Urániába,
hol Latabár új filmje volt műsoron.
Előtte néztem a felvonulókat,
Kísértem őket – úti céljuk a Petőfi szobor.

Egy ismert színész szavalta a Nemzeti dalt.
Láttam már filmen őt, a neve Sinkovits.
Nem hittem volna akkor,
hogy partnerem lesz, mikor is? –
az 1970-es évek közepén
a Nemzeti Színházban.
Most évtizedeket ugrottam,
Mert elméláztam.

Vissza október 23-ra.
Az említett film után kimentem az utcára,
már állt a bál, a tömeg teherautókra kapaszkodott,
én is felkerültem egyre,
a Nemzeti Szállónál legott.

Irány a Sztálin szobor! – volt a jelszó.
Házbéli barátom, Czobor Dodi fogta a kezem,
s talán neki köszönhetem az életem.

A hatalmas tömeg a szobrot dönteni készült,
többször elpattant a drótkötél,
a vezér megrázkódott, a traktor nyögött.
Szikrázott a vas, s a gyűlölet
a bálványdöntők között.

A SZOT Székház tetején serényen kalapálva
bontották a hatalmas vörös csillagot,
a vezér csizmáját lángvágóval meggyengítve,
végre térdre rogyott,
100 ezer torok tört ki üdvrivalgásban,
a bálvány már nem áll a szabadság útjában.

Döbbenetes pillanat volt,
ma is átélem az érzést,
milliók fájdalma fejezte ki dühét és mérgét.
Irány a rádió, menjünk, ott már lőnek! –
elterjedt a hír a szobornál levőknek.

Ekkor Dodi barátom karon ragadott –
most megyünk haza, Tibi, határozott.
Másnap 24-én a Corvin-közben
és a Kilián laktanyánál cirkáltunk éppen,
az orosz tankok jöttek,
ijesztgettek a körúton
s a Kálvin téren.

A tömeg a kapuk mögé futott,
kivárva, míg elmennek, s így előbújhatott.
Mi az Iparművészetivel szemben lévő házban
leltünk menedéket,
a kapualjból tankra lőtt egy fegyveres.

A szörnyeteg felé fordította tornyát, lőtt,
óriási robbanás rázta meg az egész épületet,
halottak, sebesültek.
Mi a hátsó lépcsőházban
vészeltük át e rémületet.

Szétlapított hullák az Üllői úton,
a kórházakon óriási vöröskereszt,
sírhantok a tereken és tombolt
a jogos bosszú, s az őrület.

Egyik szobánkat találta érte,
a kilőtt ablakból látom,
felakasztott, felkoncolt hullák a fákon,
Nagy Imre rádiószózata,
a Gerő beszéd,
jönnek az ENSZ-ek, tartsatok ki még!

A kirabolt, felgyújtott üzletek,
ég a Szabad Nép Székház,
a Divatcsarnok romhalmazzá lett.
Az Emkéhez behúzott Sztálin-szobrot –
emléket gyűjtve – többen kalapálják,
lőnek a háztetőkről és sírnak az árvák.

Pártház, Köztársaság tér,
fúrópajzsok sivítva törik a csendet,
Ávós-börtönt kutat a nép,
s hallani véli a segélykérő kopogást
lentről még.

Százával jelennek meg pártok és lapok,
Mindszenty hercegprímás szabad,
a rádióból szól a recsegő hang.
Nagy Imréék et busz viszi el
a jugoszláv követségről,
s a rádióközvetítés majdnem olyan,
mint egy sporteseményről,
mindenki hallgatja,
mint egykor Szepesit.

Itt se tudjuk, mi lesz a végeredmény,
az agyunk lüktet és feszít.

November elején berobban a tél, s a hideg,
orosz tankok verik fel a város csendjét,
újra itt van a szovjet sereg.
Házról, házra járnak. Adjátok meg magatokat! –
üvölt a tolmács, hangja rekedt,
lövés a válasz, kattog a sorozat,
majd elcsendesednek a harcok
néhány hét alatt.

Sztrájk, hideg, alig van tüzelő,
kijárási tilalom, menekülők hada,
még nyitva a nyugati határ,
irány a szabad föld s új haza.

Apám is eljött, talán hogy menjek vele,
nem mondta, de ezt sugallta a tekintete.
Búcsúzni jött, éreztem akkor is,
miért mentem volna vele, dehogyis.

Kivel, hová, minek? –
a hozzám tartozók itt élnek velem,
ez a hazám és ők a mindenem.

Majd csend lett, országos néma,
eljött a szomorú, szegény karácsony.
alig volt öröm,
a szaloncukor a fenyőfákon.

Kevesebben lettünk ebben az évben,
Drága Margit néni februárban meghalt.
28-án, Anyám születésnapján távozott szegény,
azt az éjszakát hogyan is felejthetném.
Késő este adta vissza lelkét az Úrnak,
terstvérei, Etus és Iluska indították útnak.
Lemosták, felöltöztették ahogy szokás, s illik.
Hívő katolikusként gyertyát gyújtva nézik.
Virrasztanak testvérük teste felett,
reszketve fekszem Nagyapám mellett.
Az álom elkerül, félek, szörnyű az egész,
csak másnap viszik el
Margit néni kihűlt tetemét.

Elindul az élet, szomorú a tavasz.
A falakon megjelenik a MÚK felirat.
Márciusban Újra Kezdjük! –
üzeni a három betű.
23.-ánként még felállunk
tüntetőleg az osztályban,
a tanárok elnézik ezt,
1957. május 1-jén a Hősök terén
már Kádárt élteti a tömeg.

1958. Esős június.
Gyászol a Medárd,
kivégzik Nagy Imrét, s társait
és sok száz forradalmárt.

1960. Sikeres érettségi, hármas alá.
Bankett a Búsuló Juhászban,
irány a nagy élet, hajrá.

Kósza hírek Apámról,
Trajszkirchen láger, Ausztria.
Majd partot ér a hajó,
az új haza – Kanada.

Szilágyi Tibor: EMLÉKSZILÁNKOK – *részlet*
Palatinus, Budapest, 2009

Beszámoló a 2016. augusztus 31. és szeptember 12-i rendkívüli testületi ülésekről

Az augusztus 31-re összehívott rendkívüli testületi ülés oka a vis maior támogatás igénylése volt. Az összejövetel második napirendi pontja pedig az I. világháborús emlékmű felújítására megbízott kivitelező kiválasztása.

Július hónap 13-án rendkívüli, komoly jégesővel járó vihar vonult át Balatonkenesén, mely önkormányzati tulajdonú utakban, tetőkben, ablakokban is jelentős károkat okozott. A lezúduló, nagy mennyiségű csapadék a településen több útszakaszt elmosott és megrongált. A károkat az Önkormányzat felmérte, a károk helyreállításának tervezett összköltsége 60.000.000,- Ft, melynek fedezetét Balatonkenese Város Önkormányzata csak részben tudja biztosítani. A biztosított önkormányzati vagyon esetében, megtörtént a kapcsolatfelvétel a biztosítóval, de az utakra nem köthető biztosítás, így az Önkormányzat az illetékes hatóságnál, a Magyar Államkincstár Veszprém Megyei Igazgatóság Állampénztári Irodájánál igényt nyújtott be vis maior támogatásra. Mindehhez Képviselő-testületi határozatra volt szükség, melyet a testület egyhangúlag megadott.

Pályázatot nyújtott be Balatonkenese Város Önkormányzata a katolikus templom előtti parkban levő I. világháborús emlékmű felújítására. Azonos szakmai tartalommal három árajánlat érkezett, melyből a kivitelezőt kellett a testületnek kiválasztania. Korábban a település még egyik ajánlatadóval sem állt üzleti kapcsolatban. A benyújtott ajánlatok alapján, a testület Steppán Györgyné műkővel foglalkozó egyéni vállalkozó pályázatát fogadta el, így a munkálatokat ő végezheti el.

A szeptember 12-re összehívott rendkívüli testületi ülés oka a hiányzó Szavazatszámláló bizottsági tagok pótlása volt. Kéréssel fordult Balatonkenese Város Önkormányzatához a Magyar Honvédség Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központja (MHRKKK) nevében Piros Ottó ezredes, az intézmény parancsnoka, mert a Honvéd üdülő területén kis férőhelyű, belső medencés csónakkikötőt szeretnének létesíteni, partvédőmű-bontással. Mivel a vízpart-rehabilitációs tervek módosítását csak az önkormányzat engedélyezheti, szükségessé vált az egyeztetés és az engedély megadása. A tervezett beruházással kapcsolatban az Önkormányzatnak közvetlen anyagi terhe nem keletkezik. A kérés teljesítése szükségessé teszi a 14/2005.(IV. 21.) TNM rendelet módosítását is. A balatonkenesei Képviselő-testület az MHRKKK kérvényét támogatja, a rendelet módosítása pedig folyamatban van.

Szavazatszámláló bizottsági tagok és póttagok megválasztására került sor a 2016. október 2-án esedékes népszavazásra. Eszerint az 1. számú szavazókörbe Kreitliné Kálmán Évát választotta tagnak és Pillerné Nesó Tímeát póttagnak a képviselő-testület. A 2. számú szavazókörben Baloghné Andrási Judit, míg a 3. számú szavazókörben Papp Ilona lett póttag. Döntött a testület a szavazatszámláló bizottságok, valamint a helyi Választási Iroda tagjainak ellátmányáról is, mely szerint a népszavazás napján az étkezéshez 150.000,- Ft összeggel járul hozzá, az Önkormányzat 2016. évi költségvetésének általános tartaléka terhére.

Döntött a Képviselő-testület 24.228.604,- Ft általános működési támogatás Balatonakarattya Községnek történő átadásáról is. Balatonakarattya 25%-os arányban (lakosságszám arányosan) kapta meg a központi normatívát. Ezen felül a jelenlegi területével arányos összeg jár még a Községnek. A kettő közötti összeget Balatonkenese kapta meg, így Balatonakarattyának a 43% és 25% közötti összeget kellett átadni, mivel az Államkincstár azt Balatonkenesének utalta.

– nk –

NÉPSZAVAZÁS ~ 2016. OKTÓBER 2.

Döntési helyzetben vagy? Igen. Te döntöd el.
Európa bajban van, kerítések épülnek, s már nem csak az országhatárokon, hanem országon belül is.
Németországban, Kölnben kerítésekkel akarják
megvédeni városuk lakóinak nyugalmát, biztonságát.
Különös, hogy az európai demokráciák egyike sem kérdezte meg a népétől, hogy mi a véleménye erről az újkori bevándorlásról. Egyedül nálunk írtak ki népszavazást erről a kérdésről. Ebben a kérdésben döntési jogod van. Gondolj hazádra, szűkebb pátriádra Balatonkenesére, családodra, gyermekeidre, azok jövőjére. Megkérdezték tőled és te válaszolhatsz: igen, vagy nem?
Menj el és válaszolj legjobb tudásod és lelkiismereted szerint, de ne hallgass!
Mondd el a véleményed: igen, vagy nem?

dr. Meskó Bánk

„Emlékezz! 1956. X. 23.”

’56 hatvanadik, a 2006-os események tizedik évfordulójához érkeztünk.

Mindennek vannak előzményei és következményei. Az 56-os forradalom előzményei a háboru előtti Magyar Királyság, melynek hosszantartó hatásai hozzájárultak ahhoz, hogy a magyarok képesek legyenek 1956-ban a fejüket felemelni. Valamint közvetlen előzménye a második világháboru, melynek igazságtalan eredményei ugyancsak hozzájárultak ahhoz, hogy a magyar emberek harcoljanak. Következménye pedig a disszidens korszak. A ma élők közül egyre többen már csak az 56-ot a hatvanas-hetvenes években követő disszidens korszaknak lehettek részesei. Ezek közül az emberek közül sokan utálták a kommunista, baloldali rendszert. Magyarországon egy ateista, materialista diktatúra volt – vagyis egy baloldali szocialista-kommunista rendszer bitorolta a hatalmat. A Kádár-rendszer, és az oroszbarát (ezt helyesen úgy kell mondani, hogy hazaáruló) szocialista magyarországi vezetés miatt, 56-57-ben kétszázezren, majd az azt követő évtizedekben, a 60-as, 70-es, 80-as években ugyanannyian kellett hogy elhagyják az országot, mint emigránsok. Akik mind magyarok voltak, és távozásukkal csak még szegényebbek lettünk. Az azóta eltelt bő két évtized, a 90-es és a 2000-es évek, után, most már távoli világokból akarnak ide jönni migránsok – vagy talán csak mások akarják, hogy ide jöjjenek. – Köztük éppen a baloldaliak.

Abba az országba, melynek neve az, hogy Magyarország. A Kádár-rendszer következménye a lepusztult a magyar társadalom.

*A magyar emberek a Balatonnál nyaraltak. Annyira népszerű volt, hogy már a hetvenes évektől nekünk is nyaralónk volt itt, és a fél életünket Kenesén töltöttük, ötven éven át. Az ember eljött a városból, és ahogy a vonatról leszállt, szétnézett a településen és máris otthon érezte magát. Így ment ez évről évre, évtizedről évtizedre. Mikor is, egyszer csak, a 90-es évek elején, a vonatról leszállva, a Ligetben észrevettem az 56-os emlékművet. Megnéztem, és az volt az érzésem, hogy jó helyen vagyok! Ahol ilyen **jó emberek vannak**, hogy a rendszerváltoztatás után azonnal felállitották ezt az emlékművet – amit akkor az ország más pontjain sehol sem lett volna egyszerű megvalósitani – ott az ember csak áll és csodálattal adózik ezen emlékmű előtt. Első ránézésre persze kicsinek tünt, de ez csak érzékcsalódás volt, mert egyúttal épp elégnek tünt ahhoz, hogy az emberben érzéseket ébresszen. Persze akkor még nem ismertem **a történetét**. 25 évnek, negyed századnak kellett eltelnie ahhoz, hogy megismerjem az Emlékmű igazi jelentőségét. Nagy meglepetés volt, amikor nemrég megtudtam, mert ezt sokan nem tudják a mai napig, hogy ezt az emlékművet, a falubeliek, már 56-ban is felállitották, a legsötétebb diktatúra, a megszállás és a terror éveiben, közvetlenül a dicsőséges Forradalom után! **Ez ország-világra szóló, kiemelkedő hőstett.** A hazafiság megnyilvánulása.*

*Kétszer rombolták le az elnyomók, de a bátor balatonkenesei emberek végül mindannyiszor (tehát háromszor is) felépitették. Megelégedéssel tölt el, hogy az újság borítóján **ez az emlékmű** látható! Mivel akkor épült, amikor a kenesei házunk, az alapzata ugyanolyan, és ugyanazokból az anyagokból készült, mint a házunk alapzata és a kertünk többi épitménye, mint például a diszkútjaink fala. Ennek az újságnak a tartalma ennek az emlékműnek és a rajta lévő hősöknek a története is egyben.*

Ez a kenesei 56-os Emlékmű nem szerepel egyik balatoni könyvben sem, nem található meg sehol, csak egy ízben került megörökitésre, a Pálffy István-féle, Egy kis hazai, Balatonkenese-Akarattya cimű könyv 61. oldalán, egy aprócska bejegyzés erejéig, 2010-ben. Először most jelenik meg a nagyközönség előtt, az irott sajtóban, méltóképpen bemutatva, a Balatonkenesei Hírlap 2016. októberi, 1956-os Emlékszámában, a Forradalom 60. évfordulója alkalmából.

– Vasváry –

Ambrus Árpád

Már a szüleim, nagyszüleim olyan beállítottságúak voltak, hogy a hazaszeretet, a magyarságuk volt a legfontosabb. – Családunk tagjai, száz éve, az 1910-es években Erdélyből és Bácskából jöttek, a román és a szerb megszállás elől, ide a Balaton-felvidékre.

1956-ban 17 éves voltam. A balatonkenesei lakosság 70%-a a fűzfői gyárban dolgozott, ahol lőport, nitroglicerint, klórgázt és egyéb, csupa veszélyes anyagokat gyártottak.

1956. október 23-án kitört a Forradalom, és a nép a fűzfői gyárkapuk elé ment – mert az ottani technológiák hadászati szempontból fontosak voltak.

Tüntetés volt, a gyárat egy század kék ÁVÓ-s védte. Semmilyen ellenséges hangulat nem volt. Csak a személyzetis anyagokat dobáltuk ki, azokat is ellenállás nélkül. Az ÁVÓ-sok, látva a forradalmi hangulatot, csakhamar elmenekültek.

A gyár védelménél a végzős diákok is fegyveres szolgálatra jelentkeztek. Én is.

Balatonkenesén is összejött a nép (a tanácsháza előtt) és körülbelül százan lementünk a Kenesén található Honvéd üdülőhöz. Könczei, Saáry, Kelemen, Kállay, Szabó Sándor biztos köztük volt. Mire oda értünk, ahol a Sirály Ktsz. üzeme van, ott már lehettünk százötven-kétszázan. Az mégiscsak mutatott. És mentünk a Honvéd üdülőbe, énekelgettük a Kossuth-nótákat, amit tudtunk … és az üdülő kapujánál, szedett-vedett kiskatonákból, akik ott dolgoztak, fölsorakozott egy nyolc-tíz fős fegyveres őrség… De látták a tömeget, és ők is úgy gondolták jobb, ha félreállnak, kinyitották a kaput. Bementünk. Kenese legnagyobb cselekedete, hogy a parancsnokkal meg a helyetteseivel levetették a vörös csillagot. Tovább énekeltük a Kossuth-nótákat, aztán fegyelmezetten visszavonultunk. Ezzel sajnos befejeződött Balatonkenesén a forradalom… bár ez sem kevés.

Olyanok vettek részt az eseményekben, mint a Saáry doktor… aztán Kőszegi Laci bácsi, akikre fölnéztek az emberek… Kállay Béla bácsi, a tanárember… meg az öreg Szabó Sándor is… mert az még zupás őrmester volt, meg tanár. Aztán lényegében ezzel le is csillapodott a dolog, mindenki beszélt róla, mindenki foglalkozott vele, az egész népet és lakosságot érintette és érdekelte. Másnap már nem mentek a vonatok, sztrájkoltak mindenfelé.

Voltak aztán spiclik, meg szemét emberek, meg akik feljelentgették a honfitársaikat, de a mai napig senkihez nem engedtek, még szóban sem, hozzányúlni…

Fűzfőről **24**-én tűntek el az ÁVÓ-sok. A teljes tisztikar eltűnt, másnap meg a legénység. Ezért a kutyáikat mi etettük. Az volt az indok, hogy azért kell ott lennünk, mert a kutyákat valakinek etetni kell. Volt vagy huszonöt jól kiképzett kutya. És azok mind otthagyták az összes fegyvert. Semmit nem vittek magukkal. Az ÁVÓ-sok kivetkőztek, még a cipőket is eldobálták, hogy ne az a barna legyen rajtuk, amiről megismerték őket.

26-án lehetett, hogy átmentem biciglivel Fűzfőre, harcolni, az ÁVÓ-sok addigra eltűntek, mert már hallották Pestről, hogy miket csinált a nép az ÁVÓ-sokkal, hogy agyonverték őket, meg minden, és úgy eltűntek, mint az aranyóra…

A főmérnök, doktor Kompolthy, aki egy nagyon rendes ember volt, attól tartott, hogy valami begőzölt fejű, süket ember akár a lőporüzemnél, vagy a gliceringyártásnál, meg a klórüzemnél előidéz valami katasztrófát. Gyorsan őrséget szerveztek, és mi járőröztünk. A feladatunk az volt, hogy körbe-körbe jártunk a gyár körül – négy órába tellett, míg megtettünk egy kört. Kenesei emberek is tevékenykedtek ott, például Kovács Ervin, az akkori polgárőrség vezetője, meg teherautós fuvarosok. Fegyvereket is kaptunk, konkrétan én egy dobtáras géppisztolyt, két tárral, 144 lőszerrel. Veszprémből is kaptunk segítséget, a honvédségtől tizennégy katonát küldtek. De tizennégy katona elég kevés ekkora terület megvédésére. Pályi László főhadnagy úr irányításával, mégis elég szervezetten álltunk készenlétben.

Így teltek a napok, – amit viszont meg kell jegyeznem, hogy soha senkitől nem hallottam, hogy valakit le kéne tartóztatni, be kellene hozni, pedig az elnyomók részéről innen is többeket elvittek, a beszolgáltatás miatt, a fekete vágásért, meg hasonlókért. Tehát a bosszúnak lett volna alapja, de nem történt semmi. Nem volt halállista, meg amikről beszámolnak. Normálisan zajlottak az események. Nem volt boszszúéhes csőcselék, csak tüntetők, forradalmárok és honvédők.

Járőrözés közben láttuk, hogy a repülőgépek két irányból ötpercenként szállnak le a szentkirályszabadjai repülőtéren. Hozták az utánpótlást, azokat az ejtőernyősöket, akikkel aztán mi is összecsaptunk. S akik Veszprémet is elfoglalták. Egy ideig abban a tudatban voltunk, hogy a szovjet megszállók csak a saját hátországukat, az asszonyaikat menekítik ki. Jellemző, hogy annyira nem értesültünk a történésekről, hogy, én is már csak a forradalom leverése után tudtam meg, hogy édesapámat a fűzfői öttagú forradalmi bizottságba több száz vagy ezer ember, közfelkiáltással beválasztotta.

Elérkeztünk **november 3**-ig. Járőrszolgálatra teljesen véletlenül engem osztottak be két katona, meg még egy fiatalember mellé. Éjfélkor kezdtük. A Nitrokémiának volt litéri, fűzfői meg külső portája, meg a laktanya. Ma is ott jönnek le a buszok, ahol most az igazgatósági épület van. Azon az úton kell átjönni, ott a… portán leléptünk, és a klórüzem után föl… Az oroszok körbe vették a gyárat… Körbementünk a gyáron, és… Semmi. Még egyszer mondom: semmit nem láttunk, semmit nem hallottunk, nem vettünk észre.

Visszaértünk a portához, ki volt világítva, két vagy három portás ott még marháskodott is valamit velünk. Hanem amikor kiléptünk a kapun, hogy átmenjünk a laktanyához, akkor egyszerre elszabadult a pokol. Nem ijedtem meg, mert nem volt időm. Azt se tudtam, mi az. Annyi helyről szóltak a géppisztolyok… meg a sorozatok, és a nyomjelzők is mentek. Olyan világos volt, mint a nap. Mi ott fönn a beton tetején, azt kéne mondanom, szerencsétlenkedtünk… Azt lestük, ahogy a golyók gellert kaptak a betonon… Nem tudtuk, hogy másik négy fiatalembert már kiküldtek… ott ahol most keresztülmegy busszal, a gyáron, egészen Litérig, valami mozgás volt. Betelefonált valaki. Merem állítani, hogy az a valaki a gyógyszerész úr volt, de nem vállalta a mai napig se. A gyógyszertár egyébként itt volt, a litéri úton. Nem tudta megmondani, hogy milyen mozgás volt, csak azt vette észre, hogy mozgás van.

Az ejtőernyősök már Veszprémet, Szabadságpusztát, meg a fűzfői Nitrokémiát… háromezren körülvették. Tudták, hogy itt van a klórgáz, és a klórgáz miatt féltették a repteret is, mert ott tényleg sok gyerek és asszony került elhelyezésre. Az első parancsuk állítólag az volt, hogy ide kell összpontosítani, mert a klórgáztól nem tudnának megvédeni senkit se. Az nem válogat, hogy magyar vagy orosz…

Mi tehát belerohantunk a **tűzharc**ba… ment a lövöldözés, négy órakor, amikor még sötét volt. Akkor annyira jutottunk, hogy átfutottunk a laktanya kapujáig, onnan meg már a Pályi főhadnagy úr jött, rohant kifelé, és mondta, hogy ahol kijöttünk, ott foglaljunk állást, a litéri kapunál. Megint belerohantunk mi a… mint a… ahogy lehet, csakhogy ott már tizenöt orosz volt. Egyébként az egész lakótelep és a gyár mentén a fák mögött már orosz ejtőernyősök voltak. A gyárba senkit nem engedtek be, nem is mertek lőni arra, és ez volt a szerencsénk, mert azt a másik négy gyereket – őket azért mondom név szerint, mert a barátaim és bajtársaim voltak… Balogh József 24 éves géplakatos, Balassi Sándor 22 éves géplakatos, Siszler József 17 éves villanyszerelő és Kertai Mihály 18 éves villanyszerelő. Őket úgy elkapták, hogy a Kertai Misit derékban két darabba szétvágta… Olyan sorozatokat kaptak. A Siszler Józsi azonnal meghalt. A Balogh, aki a legidősebb volt, és a legtapasztaltabb, az is azonnal meghalt. A Balassi Sanyival együtt dolgoztam. A Siszlerrel meg a Kertaival pedig együtt jártam iskolába. Az ipariba, egy osztályba. És… még csak annyit mondok, hogy a Kertai Misit az édesanyjának… már az esemény lejátszódása után, délután egy talicskában tolta be egy idős nyugdíjas bácsi, két részben… Az édesanyjának. Na, ezeket végignézni, ezeket nem bírom elmondani úgy, hogy ne érzékenyüljek el. Ráadásul ők magyar fiatalok voltak.

Látszott az orosz tiszteken, hogy hiába „győztek”, kezük-lábuk remegett! Óriási feszültség lett úrrá rajtuk.

Balassi Sanyit hat találat érte a mellén. És nem halt meg. Ez négy órakor volt, hajnalban. Az oroszok délután háromkor engedtek oda hozzá mentőt meg orvost! Addig ott az országutat kaparta, mint egy kis állat. Ott volt végig a fűzfői mentő, mert a gyárban a robbanások miatt mindig ott volt készenlétben, orvosok is. De az orvoshoz sem engedték, pedig a mentő ott volt… A mentős saját felelősségre betette a mentőbe. Nem engedték Veszprémbe. Leirányították Balatonfüredre, a szívkórházhoz. A szívkórházba! Hát… Elsősegélyben részesítették, meg amit lehetett… De ott nem tudtak operálni. Nem tudtak semmit. Akkor újra a mentős azt mondta, hogy most már akármi lesz, elviszi Veszprémbe. – Ez talán csak legenda. – Elvitte Veszprémbe, beértek, ott egy Benkov nevű orvos – ennek írásos nyoma van – és egy Király nevű orvos megoperálta. …Le van írva, hogy volt esélye, hogy meggyógyul, hogy felépül talán, vagy megmarad. Fölvitték az intenzív osztályra, és ugye ott… világítottak, hogy kezeljék, meg minden… És akkor a Szentkirályszabadjáról fölszálló orosz repülőgépek meglátták a kórházban a kivilágítást, és két repülőgép szétlőtte az egész intenzív osztályt. Ott halt meg a Sanyi.

Ennél az összecsapásnál, mi nyolcan voltunk, az oroszok meg százan. A védők negyven-ötvenen, és rajtuk kívül még civilek. Az oroszok összesen több százan lehettek. Három tolmácsot hoztak oda, mert a Nitrokémiánál erre megvoltak a lehetőségek.

A lényeg az, hogy november 4-én elfogtak bennünket, elvették a fegyvereket, fölsorakoztattak bennünket, a saját embereiket pedig földobálták a platóra. Tehát ott nem volt olyan, hogy hányat, meg hogyan… Vagyis abban a pillanatban eltakarítottak mindent. Bennünket lekísértek az igazgatósági épület

pincéjébe, olyan harmincadmagammal. És ahogy mentünk lefelé, hát látjuk, hogy az egyik ruszki ejtőernyősnek, aki kísért, végig folyt a vére! És akkor, mi, gyerekek, mert ugye tizenévesek voltunk, ennek meg lógott a keze, mondtuk a tisztnek, hogy itt a… – mutattuk – a hospital, kórház, mindent mondtunk. Hát majdnem agyonlőttek érte. Nem engedte a saját emberét! Azt mondta, nem számít. Aki mozgott, annak mozogni kellett, aki nem mozgott, földobták a platóra. Kész. A sajátjukat.

A Kompolthy doktor úr kiállt értünk. A három tolmács közül kettő, Moszkvában végzett mérnök volt. Még hogyha baloldaliak voltak, akkor is… tudták, hogy odavalósi, meg ottani ember. Na, lényeg az, hogy azt kérte a Kom-polthy doktor úr – én nem tudtam, hogy ebben édesapám is benne volt –, hogy csukják le őket, a gyerekeket meg engedjék el. Mert Veszprémből akkor már kivitték, Kijeven kívülre az ellenállókat. Minket nem. Akiket Veszprémben kaptak el, azokat egyből elhurcolták.

Nem tudjuk, hogy hadifogolynak tekintették-e őket, bizonyosan nem, de rájöttek, hogy azért tizenéves hadifoglyokkal nehéz… Mert még partizánnak se nagyon mondhattak bennünket. Kompolthy doktor úrnak köszönhetően akkor elengedtek minket. És jöhettünk haza. Csak akkor mindegyikőnk tudta, hogy az igazgatósági épületen az AVH maradványa, a politikai rendőrség, már regisztrált bennünket.

Jöhetett **a megtorlás**! Nem érdekelt engem Nagy Imre, meg az egyéb forradalmi kérdések. Engem az érdekelt, hogy semleges Magyarország legyen, többpártrendszerrel, és az oroszok menjenek! Kész. Nem érdekelt, hogy így, meg úgy… Szegények voltunk, a magunk módján, nem voltunk semmi nemesi, meg mit tudom én milyen kiváltságban. Egyszerűen nem fogadtuk el azt a rendszert, mert nem tartottuk igazságosnak, hogy az legyen. Mint ahogy utána aztán végképp meggyőződtem, hogy nem volt igazságos, mert az alapelvem az volt, ha itt van kétszázezer szovjet katona, amint mondták, meg itt van a magyar karhatalom, akkor nem kellett volna itt egyetlen embert se kivégezni. Ítélték volna el, ha nagyon akarták, életfogytiglanra, húsz, harminc vagy negyven évre, és akkor nem tapad vér a kezükhöz. És hogy ha azt mondták volna, hogy tévedtünk, mert azért mielőttünk lejátszódott a Rajk-féle per is, meg hát egyéb ilyen dolgok, no de akkor nem kellett volna meaculpázni, hogy tévedtünk. Ezzel persze igaz, hogy az embereket egy életre tönkretették! De mégis kiszabadultak volna. Nem így, hogy itt aztán… halomra lövetik, meg akasztják az embereket. Itt Kenesén is voltak ilyenek.

A mi ellenállásunk az volt, hogy az utcával szemben felfestettünk különböző jelszavakat. Még később is. De hát ezért nagyon elvertek bennünket, – engemet legalábbis. De hát ez már a későbbi megtorlás története volt.

A kenesei Ligetben 1956. november 4-5-6-án, a falubeliek felépítették az 56-os Emlékművet! *(Lásd a képen!)*

Engem oda se engedtek, mert az unokabátyámék, a Bocskai utcai Öcsi Lajos, Sipőcz János bácsi, Körmendi László, Makai Ferenc, meg többen, köztük az öreg Murányi Ottó, valamint Jákfalvy József közreműködésével, szervezetten csinálták. Engem már akkor elfogtak, és tudták, hogy így volt helyes, mert kiverték volna az emberből, hogy ki van benne az eseményekben.

Az 1989-90-es rendszerváltozásig nem is tudtunk rendesen kimenni a temetőbe, emlékezni az elesett vagy meggyilkolt vagy agyonvert 56-os hősök, mártírok sírjaihoz. Mert nem is engedtek oda. Titokban, lopakodva, mégis odamentünk mindig. Letenni egy szál virágot, úgy, hogy a rendőrök ne vegyék észre. Mert máskülönben nagyon elverték az embert. Sőt, az 56-osok sírjait le is döntötték, vagy éppen meghamisították rajta a feliratot, hogy ne derüljön ki, hogy 56-os. Mikor a Honvéd üdülőben beindult az Árvay-féle halálbrigádok, akkor nemcsak katonatisztek, meg ÁVÓ-s tisztek, hanem baloldali érzelmű pedagógusok, tanácselnökök, párttitkárok is részt vettek a megtorlásban. Pufajkába öltöztek. Volt olyan – aki ott fekszik a református temetőben – mérnökember, Kenesén agyonverték, meghalt, a Honvéd üdülőben bedobták az autóba, bevitték Veszprémbe, hogy rosszul van, pedig már akkor halott volt. Pedig nem állatok voltak ezek, hanem emberek, és hogyha még az ellenséges katonáról van szó, azt is tisztességgel el kell temetni.

Mikor engem letartóztattak, szerencsémre Veszprémbe vittek, és nem ide a Honvéd Üdülőbe, mert a Honvéd Üdülőben sokan odavesztek. – Veszprémben bevittek egy helyiségbe, ahol teljesen összevéreztem a falat, mint aztán le kellett kaparni! Azután ráálltak a lábam ujjára, … Utána addig ütöttek, amíg már nem hallottam a fülemre… A fő verőlegény a Schuler Béla őrnagy volt, meg Bartha László főhadnagy. Azért mondom a neveket, mert ezeket biztos, hogy sokan ismerik. Pláne Veszprémben. Volt ott még másik kettő is, de azoknak már nem tudom a nevét. A doktor Négyessy, az éppen nem bántott engem – ő játszotta a jó ÁVÓ-s szerepét. Amikor már laposra vertek, akkor jött.

Novemberben a barátaim hazahoztak Pestről egy géppisztolyt, meg egy pisztolyt. A Ligetben találkoztunk, ahol

éppen kifestettünk mindent. És amikor a statárium miatt megijedtek, kérték, hogy dugjuk el… Lehet, hogy nem kellett volna, de elvállaltam, hogy eldugom. És itt fönt a kertben eldugtam. Lőszerekkel, meg minden. De valószínű, hogy elejthettem egy-két lőszert, mert kivettem a tárból, hogy a rugót ne feszítse. És egy ismerősünk ment föl oda szalmáért, és szerencsére megtalálta a lőszert. És jött le, és egyből nekem esett, hogy csak te lehetsz benne… Hú, mondom, most még ez hiányzik a meghurcoltatás után. Nem tudtam hirtelen mit tenni, mert ha valaki meghallja, és statárium van, jól tudtam, mi jár. Ezért az öcsémnek, Ambrus Györgynek, aki itt lakik nem messze, s akkor hét éves volt, és szegény Vereczkei Pistinek, aki meghalt pár éve, akkor tizenvalahány éves volt, s rendes, katolikus gyerekek… Mondtam, hogy gyertek, segítsetek, mert nagy bajban vagyok, de ha ez kitudódik, akkor engem fölakasztanak! És akkor a Vereczkei Pistire fölkötöttem két tárat, de úgy hogy biztos legyen… Az öcsémre pedig fölkötöttem a géppisztolyt, s rájuk adtam a nagykabátot, és mondtam, hogy kimentek a Soós-hegyre, én meg, mivel tudtam, hogy már figyelnek, elmentem föl, a faluba… megvolt, hogy merre… És ott ástuk el a Soós-hegyen. Mert énbelőlem majdnem sikerült kiverni, de nem tudom, hogy mi történt, a Jóisten segített, mert amikor a verést már nem bírtam, belépett két vagy három magasabb rangú tiszt, vagy elöljáró, civilben, emezek, egyből jelentettek meg vigyázzba álltak. S jó volt, hogy abbahagyták …a verést. Mert így nem mondtam el a géppisztolyt és a barátaim így velem együtt megúszták. – Hogy aztán ki találhatta meg, vagy ki nem, a fegyvereket, azt nem tudom.

„Emlékezz! 1956. X. 23.”

Ez a felirat díszelgett a Ligetben felállított Emlékművön. De amikor ezt kétszer összeverték… földöntötték; mert addig lestek bennünket. Akkor a rendőrség falára, ami most a közmű, oda volt kifestve, nagy betűkkel: „X. 23. Emlékezz!”

A küszöböt megették…

Ha Eisenhower elnök úr csak egy kicsit támogat… csak ennyit támogat, akkor elsöpörjük az oroszokat! Mert azért ne haragudjon a világ… Üvegpalackokkal… Hát, lehet harcolni benzines palackkal, de az kevés.

És mikor már észrevettük a repülőket… Akkor már a tüzérségi ágyúkkal Fűzfőről szét kellett volna lőni a szentkirályszabadi repteret. De hát hiszékeny kis hogyhívják… mazsolák voltunk! Na, aztán… Ezek így lejátszódtak, és ezzel az én életem egész 1984-ig így telt… Minden október 23-a előtt, október 23-a után, minden percemről el kellett számolnom. Minden évben jöttek, vagy vittek, de utóbb már csak jöttek. Vagy behívattak a tanácsházára, vagy a rendőrségre, és akkor el kellett számolni, hogy hol vagyok… Mert ugye akkor is azért mentek az emlékezések, mert amikor már mindent levertek, akkor a 8-as útra lett kifestve nekik… A 8-as utat nem tudták Veszprém meg Litér között mindig és mindenhol ellenőrizni.

Mert ugye térfigyelő kamerák még nem léteztek…!

A történeti hivatalnál kétszázvalahány oldalt írtak ezek az „urak” rólam… És az ott van fönt. Ma már állítólag mindenki megnézheti.

Azért mondtam el egy kenesei ülésen, mikor polgármestert választottunk, hogy nagyon szép dolgokról beszélünk, de én nagyon szívesen elmondanám azoknak az embereknek a nevét, akik személyesen részt vettek a feljelentéseimben. Név szerint. De mondom, nem úgy, hogy itt elkezdek írogatni, meg innen-onnan… Nem. Ide kiállnak, és jöjjön a családjuk is, és védjék meg az álláspontjukat. Nem. Senki. Senki sem állt ki. Pedig ott voltak ötven-hatvanan, vagy százan is talán, inkább… Meg itt volt a Kövér, meg a Kósa, meg az államtitkár, aki az országgyűlési képviselőnk…

Most nehogy félreértsék…

Minden politikus avval áll elő: ha nincs 1956, minekünk nem sikerült volna a rendszerváltás. Ezért megkérdeztem a polgármesterektől – és nemcsak tőlük, hanem más beosztásúaktól is –, hogy amikor az 56-os koszorúzásra sor kerül, akkor miért úgy megy, hogy a polgármester úr, meg két csinos hölgy kivonul, és akkor jönnek a tánccsoport, meg ilyen csoport, olyan csoport… Jön az MSZP. – Mit keres ott az MSZP? És amikor ennek is vége, csak akkor jönnek az ’56-osok. És ezt mondtam már számtalanszor... Mondom, polgármester úr! Tudom, hogy nem lenne egy reprezentatív megjelenés, de mi lenne, ha kettő ott totyogna? Mi lenne, ha mi állnánk az oldalán? Hát, nem, nem… – Na, ennyit a… A beszédben – ’56, ez igen, így harcoltak, úgy… meg ezt csináltuk…! Na most nem ott lenne a helye? – Hát nem… Arra az öt percre nem bírná ki? Nem kellene utána dédelgetni…

És akkor… Egyedül egy ember, a Navracsics kérdezte meg, mert Veszprémbe is mentünk a Brusznyainak a szobrát koszorúzni, és ott is… Talán még a munkáspárt is előbb koszorúzott… vagy annak a valamije. Hát elfutott nagyon a méreg, aztán… szóltam. Én is szóltam neki, hogy ne haragudjon… Persze mi magunk is egy-két dologban hibásak vagyunk… Mondom, ne haragudjon, hát hogy néz ez ki, hogy a szocialisták… Mindenki, aki ’56-ban tényleg fegyverrel harcolt, hát az a legutolsó… a sor végén…? Attól kezdve, most ez körülbelül négy éve megy, mindig **először az ’56-osok** teszik le a koszorút, utána a Navracsics, és utána jöhetnek a többiek. Na de énnekem ez lett volna a természetes. Még ha nem is lettem volna ’56-ban érintett. Hogy azok koszorúznak először.

De ha nem … Mint ahogyan mondta nekem a polgármester, hogy őneki kell, de mondta volna, hogy két ’56-os álljon ide mellé. És akkor bemondják, hogy a polgármester és az ’56-os szövetség. De hát… Azt mondja, köztünk is vannak olyan nevek, mint például a Fónay Jenő bácsi. Él szegény öreg, de hát már… már… kimondottan… na úgy… Teljesen. De teljesen… Akkor van még a Wittner Mária. Szegényem, ő vívta a maga harcát. Neki még köztünk is ki kellett érdemelnie, hogy elismerést kapjon, de az még úgy-ahogy… Hát nem tudom, szellemileg még hogy áll. Tavaly beszéltem csak vele. Meg van egy pár. Most volt egy összejövetelünk, hát nem volt sok olyan, aki ’56 előtt született…

Annak meg semmi értelme, hogy ilyen… harminc-negyven évesek mondják… hogy ők ’56-ban szellemileg már ott voltak…

Na, vannak ilyen furcsaságok, de nekünk ilyen téren következetesnek kell lennünk.

Saáry Istvánné

Évtizedek óta balatonkenesei vagyok. Székelypálfalván születtem, később Balatonfűzfőn tanítottam, ott ismerkedtem meg a férjemmel, aki Kenese orvosa volt, úgy kerültem ide, 1953-ban. 1956-ban itt voltam, itt éltem át az akkori élményeket, és nagyon szívesen emlékszem vissza ezekre, még akkor is, hogyha nagyon sok a siratnivaló benne. Október 23-án a rádióból értesültünk arról, hogy Budapesten mi kezdődött el. Másnap az itteni Kossuth téren, ami Balatonkenesének a központja, összegyűlt egy nagy tömeg, minden szervezés, minden összehívás nélkül. Egy darabig senki nem szólt semmit, de éreztük, hogy valamit el kellene kezdeni. A férjem mellett álltam, s egyszer csak két férfi megemelte őt. Akkor megijedtem, de aztán alátoltak egy asztalt, fölállították, és a tömeg elkezdte kiabálni, hogy „Halljuk Saáry doktort!" Na, Saáry doktor nem jött zavarba, hogy beszélni kellett, mert a szókincse is gazdag volt, meg megszokta a nyilvános beszédeket, úgyhogy tartott egy rögtönzött beszédet a magyarságról, a szabadságról. Nagy volt a lelkesedés, és ezzel őt tulajdonképpen megválasztották Kenese forradalmi vezetőjének. Az is maradt.

Az emberek nagyon lelkesek voltak. Elkezdtek Kossuth-nótákat énekelni, egy szavaló is kiállt, lelkesítette az embereket. Egyszerre elindult a tömeg az akkori rendőrség felé, ami a Fő utcán volt; most a városgondnokság van benne. Akkor egy nagy, íves kapuja volt, a tetején nagy vörös csillag. Az izgatta az embereket. Előtte a fiatalok összefogtak, egy kis építményt csináltak saját magukból, erre fölmászott az egyik fiú, és leverte a vörös csillagot. Óriási taps, lelkesedés fogadta. Így kezdődött Kenesén a forradalom. Utána aztán minden nap valahol összegyűlt a falu lelkes lakossága. A keneseiek nagyon összetartók voltak, és ez meghatározta az egészet. Összegyűltek minden nap, hol a Kossuth téren, hol az első világháborús emlékműnél, hol másutt, és mindig akadt egy-egy szónok, aki az aznapi eseményeket értékelte. De verset is mindig mondott valaki és megfelelő énekek is mindig akadtak. Kenese vezetőiből, neves embereiből a legtöbben mindig jelen voltak: Kuti József református lelkészre, Mikó Imre katolikus plébánosra emlékszem például. Szabó Károly is tevékeny részese volt az eseményeknek. A vezetőségben is többen voltak a férjem mellett: emlékszem Györgydeák Jenőre, aki egy értelmes, okos, becsületes mérnökember volt. A forradalmat is józanul próbálta vezetni.

Egy görög gyermekotthon működött akkor Balatonkenesén, tiszta kommunisták voltak, azért jöttek el Görögországból, hogy a kommunizmusukat mentsék. Itt nevelték a gyerekeket, ilyen szellemben, de a görög igazgató mellett volt egy magyar igazgató is, Németh József. Ő minden összejövetelen részt vett.

Mikor vége lett ezeknek a napoknak – tizenegy napig tartott az egész –, két pedagógust bocsátottak el az iskolából: Kállay Bélát, aki Balatonakarattyán lakott, és az akarattyai forradalmároknak volt a vezetője, de Kenesén tanított. Elbocsátották, sőt, még a pedagógus állásából is felmentették. A másik a görög nevelőotthoni magyar igazgató, Németh József volt.

Nagy esemény volt, amikor **egy éjjel felállították az emlékművet a Ligetben**. Azok állították, akik maguk csinálták otthon, éjszakánként. Mikor a falu népe észrevette ezt az emlékművet, összegyűltek, és nagyon ünnepelték. Meg is érdemelték az illetők, mert bár volt nem egy művészi alkotás, de egy **eredeti forradalmi alkotás volt**, azok kezéből, egyenesen a forradalmárok kezéből. Az egyik, aki biztosan dolgozott rajta, Németh László volt, a gyógyszerész. A rajta levő emléktáblát Sipőcz János véste.

A környéken a várpalotai bányászok irányították a forradalmat. Ők tartották a kapcsolatot a különböző csoportokkal is, és egyik nap hoztak egy csomó puskát, olyan két-háromszáz darabot. Nálunk álltak meg, mert a férjem volt a forradalom vezetője, így lerakták a házunkban. A férjem nem akarta, mondta, hogy mi nem rendeltünk fegyvert. De a várpalotaiak mondták, velük ezt ide szállíttatták, le kell rakniuk. Végül az előszobánkba tették. Az előszobánk a mostani orvosi rendelőnek a várószobája volt. Ott voltak letakarva a fegyverek, napokig. Sokan követelték, hogy osszák szét a puskákat, de a vezetőség, nem akarta. Hát mit csináljanak a keneseiek a puskákkal? Mire és kire lőjenek? A férjem végül valahogy elintézte, hogy vigyék vissza, és elvitték a halom puskát.

Egymást lelkesítették az emberek. A cél az volt, ami országos szinten is: felszabadulni az orosz befolyás, elnyomás alól. Ezt az emberek megismételték, és Kenesére is alkalmazták, amennyire lehetett. A rendőrség sem dolgozott ellenünk. Azokban a napokban nagyon nagy volt az összhang az emberek között.

Miután leverték a forradalmat, kénytelenek voltunk elhallgatni mi is. Mindjárt elterjedt, hogy letartóztatják a résztvevőket, úgyhogy félni kell. Akkor sokan elkezdtek bujkálni. Az a hír járta, hogy estefelé szedik össze a vezetőket, akkor jönnek letartóztatni. Így a forradalom elöljárói minden estefelé kimentek a szőlődombokra, egy-egy pincébe. A pincetulajdonostól előre engedélyt kértek. Volt, aki nem engedte, azzal, hogy ő fél. De volt, aki nagyon is készségesen ajánlotta, hogy menjetek, még bort is fogyaszthattok. Ilyen volt például Öcsi József is.

Az én feladatom ekkor az lett, hogy esténként vigyek föl ahhoz a pincéhez vacsorát, ahol éppen vannak, és szedjem össze a híreket, hogyha meg lehetett közben tudni valamit. Egyedül indultam; ez már novemberben volt, korán sötétedett… Földes utakon mentem, néha azt se tudtam, hol vagyok, merre járok, csak magyarázták, hogy itt jobbra fordulj, ott balra… Ezt csináltam jó néhányszor. De szerencsére nem történt semmi baj. Aztán láttuk, hogy

nincs letartóztatás, és a férfiak úgy döntöttek, otthon maradnak. Vége lett a pincézésnek. Múlt az idő, és egyszer éjjel két órakor csengettek. Nem volt ez számunkra szokatlan, mert a férjem körzeti orvos volt, hétköznap, vasárnap, éjjel-nappal szolgált, tehát bármikor csengethettek. Én néztem ki. Rendőrség, mondták, tessék kinyitni. Hát kinyitottuk. Óriási házkutatást tartottak. A pincétől a padlásig mindent kiforgattak, egyedül a kislányunk ágyát nem bántották, ahogy ott feküdt és aludt. Hozzá nem nyúltak, egyébként mindent kiforgattak. A szekrényeket, a rendelőt… Mindent. Természetesen nem találtak semmit, de mit is találtak volna? Nem volt rejtegetnivalónk. És akkor a férjemet elvitték. Azon a teherautón volt Szabó Károly is. Hallottam, ahogy mondta: „Na, jöjjön doktor úr!” Elvitték őket, és nem tudtam, hogy hova.

Ott álltam reggel, a felforgatott lakás, rendelő közepén, nyolcra meg mennem kellett tanítani az iskolába. Mást nem tudtam hirtelen csinálni, mint hogy betelefonáltam a járási orvosnak, hogy tudja meg, Kenesén most nincs orvos. Aztán elmentem tanítani, de közben állandóan azon járt a fejem, mi lehet a férjemmel, hol van. Be akartam volna menni Veszprémbe, hogy egy-két ismerőstől kérdezősködjek, mert biztos voltam benne, hogy oda vitték. De nem mehettem, mert az órákat meg kellett tartani. Aztán meghallottuk, hogy a Honvéd üdülőbe vitték őket. Ott egy központi gyűjtőhelyet rendeztek be… Nemcsak Szabó Károlyt és a férjemet vitték oda Keneséről, ahogy én azt éjszaka tapasztaltam, hanem többeket is. Nem tudtam mit tenni. Hazamentem, megpróbáltam rendet csinálni a házban meg a rendelőben. Teltek a napok, hírek nélkül. Körülbelül olyan két hét telt el, mire a férjem hazakerült. Kiengedték. Iszonyú állapotban volt. A háta olyan csíkos-véres volt… Én kezeltem, de hetek teltek el, mire begyógyult. Amikor beszélt róla… Hát csúnya kínzásokat csináltak a Honvéd üdülőben. Például… Őneki is, szóval… Meg a többieknek is, a fejét vízbe mártogatták. Novemberben. A Balatonba. Meg ütötték-verték őket… A kihallgatóik Veszprémből, Budapestről jöttek, nem környékbeli emberek voltak. A férjemre nem tudtak rábizonyítani semmit, mert hát semmit nem is csinált. Például a puskákat sem engedte. Ha azt engedte volna, akkor ki tudja, mi lehetett volna…

Aztán… Valahogy… Elcsendesedett az idő… Mi is…

Köszönjük Emmi néninek a szíves közreműködést.

Szabó Károly

Balatonkenesei 56-os események
(néhai Szabó Károly visszaemlékezése 2009-ből)

1944 szeptemberében a nyilasok 40-50 kenesei leventét, engem és kortársaimat Veszprémben bevagoníroztak és Németországba, Kaufbauern-i táborba szállítottak. Itt árkokat ástunk, német repülőgépeket kellett álcáznunk, és háborús bevetésre való kiképzést kaptunk, hogy utánpótlás- ként a frontra küldjenek bennünket. Az amerikaiak bevonulása után, amerikai fogságba és táborba kerültünk, ahonnan német tanyai gazdákhoz irányítottak kényszermunkára. Innen lehetőségünk adódott a szökésre, és 1945 októberében hazakerültünk.

A kialakult kommunista rendszerben elvették a családi birtokunkat (családunk megélhetési forrását). Különböző munkahelyeken próbáltuk, most már az én új családom (feleségem, én és gyerekeink) megélhetését előteremteni.

Ez **egy életen keresztül** tartó lelki nyomás volt részemre, mivel én egy született parasztember vagyok, aki szereti a földet, akinek a föld megmunkálása annak a gyümölcse az élete. Ehelyett egy gyárban kellett dolgoznom, ami részemre **olyan volt, mint egy börtön**.

Az 1956-os forradalom a küngösi állami gazdaságban talált, ahol feleségemmel együtt a gazdaság konyháján dolgoztunk. Huszonnyolc éves fiatal családapa voltam.

Október végén egyre több hír érkezett a budapesti orosz megszállók elleni tüntetésről, a Sztálin szobor ledöntéséről, a lövöldözésekről. Ezeket a híreket a rádión keresztül hallottuk. A faluban az emberek csoportokban tárgyalták a pesti eseményeket. A csoport egyre nagyobb lett és kb. 80 fő részvételével tiltakozó felvonulás volt a Kossuth szobornál. A tömeg az oroszok távozását követelte. „Ruszki mars ki!” volt a jelszó, amit az összegyűltek lelkesen

skandáltak. Vági József kisiparos, ácsmester elszavalta a Talpra magyart (máskor a Csak egy éjszakára küldjétek el őket című verset). Egyre többen lettünk. A tömeg a rendőrség (a mai Falugondnokság) épületéről leverte a vörös csillagot.

Emlékezetem szerint november elején, egy szombati napon, híre jött, hogy a szovjet csapatok támadást indítanak a főváros ellen. Balatonkenesén ezen a napon megalakult a faluvédő bizottság, a köztiszteletben álló Saáry doktor úr, Szapáry postamester, Németh László gyógyszerész úr, Kállay Béla akarattyai tanító úr és mások vezetésével. A falu rendjét, biztonságát akartuk őrizni, és az esetlegesen erre vonuló orosz csapatok mozgását akadályozni.

A faluvédő bizottság vezetősége Lepsénybe utazott, hogy ott ágyukat szerezzen, mert információk szerint orosz repülőgépek voltak várhatók a szentkirályszabadjai repülőtérre, az esetlegesen erre vonuló oroszok ellen szerettünk volna védekezni. Ágyút nem sikerült szerezni, mert az ütőszegek nem voltak meg a zárdugattyúkhoz.

A Soós hegyen a meglévő ágyúállásokat kitisztítottuk jómagam, Kelemen József, Gönczöl László, Mikó Imre, Szente István, Szóládi István, id. Jónás István, id. Erdélyi László és még mások segítségével, majd figyelőállásba helyezkedtünk. Ekkor Saáry doktor meghozta a hírt, hogy nem lesznek ágyúk.

Ugyanezen a szombati napon, Árvay Mihály, a Honvéd-üdülő parancsnoka és Müller Ferenc rendőr kiosztottak kb. 10-15 karabélyt a kenesei rendőrségen (csak azért, hogy másnap legyen kiket „lefegyverezni"). Mi azonban így a felettünk alacsonyan elrepülő orosz csapatszállító repülőket karabélyokkal lőttük a Soós hegyi lövészárkokból, nem nagy eredménnyel

Vasárnap páncélautó állt meg a Fő utcán, a Kossuth szobortól feljebb. Nem lehetett tudni, hogy milyen csapathoz tartozik, azt hittük, nyugati segítség érkezett. Ugyanis naponta hallgattuk a Szabad Európa rádiót, ahol segítséget ígértek, s biztattak, tartsunk ki, mivel a segítség már útban van. A körbeálló tömeget az autóból előjövő katonai ruhába öltözött egyének gumibotokkal verni kezdték.

Teljes rajtaütés volt. Ezen a napon az előző nap szerzett fegyvereket is elvették, ugyanazok, akik kiosztották.

Az 1956-os forradalom nekem is nagy reményeket jelentett, és igyekeztem aktívan segíteni, hogy győzzön. Reméltem, hogy megváltozik a rendszer, visszakapom földjeimet, és élhettünk, dolgozhatunk úgy, ahogy egy magyar parasztember mindig is élt, a föld szeretetében.

Ezért az aktív munkáért a forradalom bukása után erősen megbűnhődtem. Először kenesei társaimmal behívtak a Honvéd üdülőbe, ahol az Árvai-féle különítmény összevert bennünket. Többnapos fogva tartás után elengedtek, de állandóan rendőrségi ellenőrzésen kellett megjelennem.

Körülbelül két hónap múlva berendeltek, szintén a többiekkel együtt Veszprémbe, a rendőrségre. A többieket csak rövid ideig láttam, de később kiderült, hogy őket is bántalmazták. Engem magánzárkába dugtak, ahol két ember úgy összevert, hogy onnan egyenesen a kórházba kellett vitetniük. A veszprémi kórházban nem tudtak segíteni, így a szombathelyi kórházba vittek át. Háromheti kórházi kezelés után kerültem haza.

A munkahelyemet elvesztettem, 8 hónapig munkanélküli voltam. Így összességében egy évet elveszítettem és majdnem az életemmel fizettem.

8 hónap után végül sikerült a Nitrokémiánál mint kisegítő elhelyezkedni (holott szakmunkás voltam és teherautó vezetői jogosítványom is volt), ahol végül 35 évet dolgoztam le.

Varga Zsuzsanna

Tizenegy éves voltam'56-ban. Szüleimmel együtt minden kenesei tüntetésen ott voltunk. A legelsők a régi tanácsháza előtt zajlottak le, és amikor már kész volt az a kis emlékmű, ott is. A legelején, egy-két alkalommal az édesapám is ott volt a szervezésben. Vagyis hát sokkal inkább csak a központban. Mi hárman voltunk, anyukám, apukám meg én, mert a szüleimnek egyik részről sem élt már senkije. Anyukám egy esti beszélgetésnél azt mondta apunak: Jóska! Egyre kérlek! Te soha többet ne menjél oda! Tüntetésnél ott állunk a tömegben, de előre ne álljál ki, mert állandóan Pestről vagy Oroszország felé erre jönnek a helikopterek, majd mikor visszafelé mennek, akkor odaállhatsz! Mert mi lesz énvelem, ha egyedül maradok ezzel a kislánnyal?! Ezt sohase felejtem el.

Kenese nagyon aktív volt '56-ban. Rengeteg tüntetés volt a faluban, hogy szám szerint hány, azt nem tudom. Budapesten november 4-e után volt egy olyan, amin csak nők vonultak fel. Hát itt, Kenesén ezt megszervezte Babay Margit néni. Édesanyámmal én is ott voltam. Talán virágot, őszirózsát is vittünk magunkkal, ez már nem teljesen világos… Emlékeim szerint a tanács épületétől indultunk és a Széchenyi utcán mentünk végig. Már majdnem elértük a 71-es utat, amikor apukám rohant utánunk és kirángatott bennünket a sorból. Apukám, mivel katona volt, azt mondta: meg vagytok ti őrülve?! A katonasághoz mentek tüntetni?! Ha olyan parancsnok van, közétek lövet! De szerencsére nem lett semmi baj. Elmentek a Honvéd üdülőig, ott beszédet tartott valaki, majd a résztvevők mind békésen hazamentek.

Egy kis kincset is őrzök '56-ból, egy pici Kossuth-címert. A trafikban vettem – ma a temetkezési iroda van

ott, korábban könyvesbolt volt, még azelőtt pedig a trafik –; műanyagból van. Egy forintért vettem, mert annyi pénzem volt, azt is tíz-húsz fillérekből raktam össze. Két forintért már rézből valót lehetett kapni, de annyim nem volt. A mai napig megvan, és minden október 23-án kitűzöm.

A rendőrség itt volt, a mai Városgondnokság épületében. Régen, a háború előtt ez volt a csendőrség, utána rendőrség lett. Van egy nagy pincéje is, ott volt a fogda. Az épület tetején vörös csillaggal, mint akkoriban mindenhol. Emlékszem Kelemen Jóska bácsira, hogy ő szedte le onnan a vörös csillagot. Boldogan dobta az utca túlsó felén az árokba. Ezalatt a rendőrök a sapkájukról tépték le a vörös csillagot és megtaposták.

Emlékszem a katonákra is azokban a napokban. Keresztülvonultak az oroszok Kenesén is tankokkal, meg teherautókkal. A tankokon katonák ültek, puskát fogtak mind a két oldalra… Kint álltunk a szüleimmel a kapuban, ahogy mindenki. Én akkor valamiért le akartam hajolni, de apukám megrántott fölfelé, a vállamnál fogva. Azt mondta, gyerekem, itt állj vigyázzba, mert ezek katonák, itt nem lehet játszani, ezért már idelőhetnek. Mikor elvonultak a katonák, akkor mi, gyerekek elmentünk körülnézni. Bementünk a rendőrségre. Az ’50-es években nagyon sok rendőr volt Kenesén. Nyáron lovas rendőrök is, meg kutyások. Az iroda mellett lévő szoba legénységi szoba volt. Vaságyak álltak benne, emeletes vaságyak. Onnan mindent elvittek, a szalmazsákot, meg a párnát is, semmi más nem maradt, csak a puszta vaságyak és egy Szabad Föld naptár, a falra kiszögezve.

Mindjárt a forradalom után Kenesén már állt egy emlékmű az események mementójára. Nem egészen ott volt, ahol a mai, hanem néhány méterrel arrébb. Egy teljesen egyszerű emlékművet kell elképzelni. A története pedig igazán érdekes. Mert egy ilyen kicsi falu ’56-ban mert egy emlékművet csinálni! Többen szervezkedtek az elkészítésére. A karhatalom lerombolta, de másnap reggelre, mire kivilágosodott, megint összerakták. Utoljára felrobbantották, és a maradványai máig ott vannak a református templom kertjében. Az akkori református lelkész, Kuti Jóska bácsi összeszedette a darabokat, és elmentette. *(Lásd a képet!)*

A forradalom után nagyon sok embert becsuktak. Az elbeszélésekből megtudtuk, hogy a Honvéd üdülőben, ahová kihallgatni vitték az embereket, sokakat kegyetlenül megvertek. Aki elájult, a jeges Balatonban fürdették, hogy észhez térjen… Gyerekkoromban sokáig beszédtéma volt, hogy a Honvéd üdülőben kivégzések is voltak. Talán ’57-ben? Így mondták. Az üdülő felé, a sorompó környékén az útra állítólag ki is volt írva, hogy „Gyilkosok”. Utána annyi ÁVÓ-s lepte el Kenesét, hogy azt mondták, aki erről beszél, azt elviszik. Akkor csend lett. Egy könyv is szólt erről, a szemtanú, aki a kivégzéseket a saját bevallása szerint látta, a leírás szerint az üdülőt pontosan úgy ismerte, mint akkoriban minden tizenéves, tehát az elbeszélésnek valami alapja lehetett. (*A könyv: V. Sónyi G. András: Gazdanaplóból. Dokumentumok és emlékek. GeniaNet Kiadó, Pécs, 2006 – a szerk.*)

A megtorlás, a bosszú olyanokat is utolért, akik nem is vettek részt forradalomban. Elég volt, hogy régen csendőrök voltak, vagy akár csak bárminek a szervezésében benne voltak, már meghurcolták őket. Apukám is így járt. A háború után leszerelt, de Rákosi meghagyta a tiszti rangját. Akarták, hogy továbbra is katona legyen, de megmondta, hogy nem, mert elég volt neki a Don-kanyarból. Várpalotán dolgozott az építőknél, segédmunkásként. A forradalom után jó egy évvel a tiszti rendfokozatától megfosztották, többek között azzal az indokkal, hogy a forradalom napjaiban politikailag megbízhatatlan magatartást tanúsított, a vállalat vezetőit lekommunistázta… Nagyon sokáig minden hónapban egyszer Keszthelyen kellett jelentkeznie. Reggel elment a hatos vonattal, és mindig az utolsó vonattal jött haza. Anyukámmal már sírtunk, hogy vajon hazaengedik-e. Mert akit ilyen helyre berendeltek, pláne rendszeresen, az nem volt biztos, hogy hazajön… Édesapámat aztán majd sok évvel később rehabilitálták, és századossá léptették elő.

Bayer Emil: Emlékezzetek!

Isten ítélőszéke elől nem lehet kitérni…

Míg az idő
robogó gyorsvonatként szalad
Ötvenhat ősze
örök, fájó emlék marad.
Ordítva céloz
a gyülevész sereg:
mellettem halott
egy ártatlan gyerek.
S míg maroknyi nép
vívja utolsó harcát,
látnom kell egy anya
fájdalmas-könnyes arcát…

Mögöttem kattan
az ÁVH-zárka zárja,
kint egyre nő, dagad
tengernyi könnynek árja.
Csizma csattog
a véráztatta köveken,
tépett zászló leng
egy elárvult lövegen.
A szép, drága forradalom
mivé lett…
Sorjázik száz és száz
hamis ítélet:

röhögnek a percemberkék,
tombol a gazság…
Késve bár, mégis eljött
a fénylő igazság
s míg tűnődve
az őszi avaron ballagok,
lenéznek rám
a szikrázón fénylő kis csillagok.
Öreg, megtört szívemben
nincsen már harag,
de Ötvenhat ősze
örök, dicső emlék marad.

dr. Tábori György

Kilenc éves gyerek voltam ötvenhatban, amikor a forradalom kitört. Budán nőttem föl, ahol tulajdonképpen tényleges harcok kevéssé voltak, mert azok döntően a pesti oldalra koncentrálódtak. Emlékeimben nagyon élénken él az akkori Kálvin tér környéke, illetve a Madách térre vitt be apám. Pesten súlyos harcok voltak, súlyos károk, valóságos háborús károk; nem volt tömegközlekedés, megállt az élet… Egy gyerek szemével olyannak tűnt, hogy Budapestből aligha lesz épkézláb város újra. Budán, az üres réteken, ott a Kútvölgyi út környékén viszont – futballoztunk. Emlékszem, Apám jött ki egyszer, és mondta: gyere be, fiam, mert egy eltévedt golyó jöhet erre is. Hallottunk a városban zajló harcokról, hallottuk a dörgéseket, ahogy a Svábhegyről lőttek befele, de ott, a budai környéken aránylag csend volt. Aztán később, a forradalom leverése után láttuk az orosz tankokat vonulni… A rádió a forradalom napjaiban folyamatosan harsogta, hogy aki meghatározott ideig, teszem azt, két óráig leteszi a fegyvert, nem kerül statárium elé. Aztán sajnos a hírek meg a krónika szerint nem egy fiatal és felkelő úgy vesztette az életét, hogy egy ház mögötti udvaron lőtték agyon.

Nagyon élénken él bennem, Nagy Imre november 4-én hajnali rádiónyilatkozata, az azóta is sokszor idézett beszéd, amelyben tudatta az ország népével, hogy szovjet csapatok törtek a fővárosra, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a demokratikus, törvényes magyar kormányt. Csapataink harcban állnak... Ez a közlés, mint utóbb kiderült, sajnos részben volt igaz, mert a reguláris csapatok nem álltak ellen, a magyar hadsereg semlegesítve volt, tehát az oroszokkal igazán csak a felkelők harcoltak még utána napokig, sőt volt, ahol tudomásom szerint hetekig is. A szovjet invázió elsöprő erejű volt. Jobbágyi Gábor kutatásai szerint a szovjet beavatkozás – és így bizonyos értelemben a forradalom kitörése is – tulajdonképpen bizonyos provokációval is függött össze. Természetesen ez nem kisebbíti az ifjúság és az emberek forradalomban betöltött szerepét, többre törekvését, az elégedetlenséget és az elnyomás elleni tiltakozást, de Jobbágyi álláspontja szerint az egésznek volt egy nagyhatalmi motívuma is. Nevezetesen, hogy 1955-ben megkötötték az államszerződést az osztrákokkal, aminek értelmében ki kellett volna vonni, nemcsak Ausztriából, hanem Magyarországról is a szovjet csapatokat. Ám a szovjetek nem kivonulni akartak, hanem sokkal inkább megerősíteni a katonai jelenlétet. Ezért is volt olyan elemi erejű, a katonailag szükséges nagyságrendet sokszorosan meghaladó az ’56-os megszállás, mert ez erősítette meg a szovjetek közép-európai pozícióját. Magyarországra jelentős katonai erőt összpontosítottak, s a csapatok itt maradtak további évtizedekre. A teljes csapatkivonás 1990-91-ben következett be. – Vannak, akik azt mondják, hogy nem örülnek ennek a felvetésnek, mert ez bizonyos fokig, megkérdőjelezné a magyar fiatalok hősies szembenállását és felkelését, és esetleg szovjet provokációnak tudna be olyat, ami egy forradalmi hősiességgel függött össze. Valószínű a kettő együtt lehet igaz.

Tekintve a beavatkozás méreteit, ami brutális és a katonai erőviszonyok szempontjából sem indokolható mértékű volt, a felkelők ellenállása néhány nap alatt megtört és összeomlott. Aki tudott, menekült. Élénken élő emlékem, hogy október-novemberben megnyitották a határokat, illetve hát viszonylag könnyen lehetett átjutni rajtuk. Kilenctízéves kissrácként hallottam, hogy a szomszédból a fiúk közül – akik nálam négy-öt évvel idősebbek voltak, és ott a környező grundokon, futballpályákon sokat játszottunk együtt –, ez is elment, meg az is elment külföldre. Soha nem felejtem el, egy esti beszélgetés alkalmával mondtam Apámnak: Apu, menjünk mi is! Családunk egy része kitelepített sváb rokonokkal rendelkezik, lett is volna bizonyos segítség az életkezdéshez Nyugat-Németországban. Most is előttem van apámnak a szigorú, kevés szavas tekintete és a válasza, amelyben annyit mondott: Fiam, én magyarnak születtem, én itthon akarok élni – ha lehet, jól élni –, és itthon akarok meghalni. Én nem megyek sehova. Apámnak ez a fajta akkori eligazítása egy életre szóló dolog volt, most is a fülembe cseng. Ha akkor öt-hat évvel idősebb vagyok, mint a többi tizennégy-tizenöt éves fiú, előfordulhatott volna, hogy összefogunk, összebeszélünk és elmegyünk. Egy kilenc-tíz éves gyerek ahhoz még kicsi, tehát ez eldöntötte a kérdést, hogy mi otthon maradtunk. Az igazság az, hogy sose bántam meg. Utána aztán éltem külföldön, több alkalommal is. Egyrészt 1976-ban négy hónapig voltam ösztöndíjjal Belgiumban, majd már családos emberként öt évet Kanadában, Montrealban töltöttünk, 1985 és 1990 között. Ott is fölvetődött, hogy esetleg maradjunk kint, állásajánlatot is kaptam. Mégis erősebb volt a hazához, az országhoz, a szülőkhöz, a gyerekkorhoz való ragaszkodás. Eszünk ágába sem jutott, sem a feleségemnek, sem nekem, hogy ott maradjunk. Amikor lejárt az öt év szolgálati idő, hazajöttünk, és örülök, hogy így történt.

Kanadában élve viszont alkalmam volt kapcsolatba kerülni az ottani emigrációval, és bizony ezek is érdekes tapasztalatok voltak. Van rájuk egy angol kifejezés, egy megjegyzés, amelyet nekem a figyelmembe ajánlottak, hogy a magyarokra úgy tekintettek Észak-Amerikában, az Egyesült Államokban és Kanadában is, hogy „welcome immigrant”. A „szívesen látott emigráns”. Ezek az emberek tudniillik képzettek voltak: jórészt értékes, kreatív, felkészült és ambiciózus fiatalok. Kétszázezerre becsülik az 1956-ban külföldre menekültek számát, és sajnos azok, akik elmentek, értékes részét alkották a nemzetnek. Volt köztük, akinek a forradalomban betöltött szerepe miatt kellett mennie, aztán volt, aki úgy érezte, hogy politikailag nem

tud megalkudni; vagy olyan, akit egyszerűen a jobb megélhetés, a körülmények, a jobb lehetőségek vonzottak. Aki elment, azoknak a 95%-a nagyszerűen megállta a helyét. Voltak köztük művészek, voltak, akik bankba, tisztviselőként vagy szakmunkásként helyezkedtek el – egyaránt megbecsülték a munkájukat. Mesélte egy kanadai magyar, hogy az egyik üzemben dolgozott egy magyar munkavezető, és a tulajdonosnak irigykedve mondták: John, neked könnyű, neked magyar előmunkásod van. A magyar előmunkás, művezető fogalom volt, mert a magyarok kreativitása, ötletessége, új iránti fogékonysága különb volt, mint a kanadaiaké vagy a többi nációé. És ezt maguk a kanadaiak állították, ez tapasztalat volt. A magyarok jó megítélésének másik része természetesen az lehetett, hogy igyekeztek mielőbb megtanulni a nyelvet, illeszkedni és alkalmazkodni ahhoz a kultúrához, életvitelhez, amibe belekerültek. Szorgalmasan dolgoztak, megállták a helyüket és sokan közülük komoly karriert is befutottak, anyagilag is gyarapodtak. Sokat beszélgettem kint élő magyarokkal, és érdekes módon azt tapasztaltuk, hogy a legnehezebb azoknak volt, akik harminc éves koruk után mentek ki. Akik magyar feleséggel, magyar házastárssal indultak útnak, megérkezve is inkább magyar közösségeket kerestek, magyar templomba jártak… Egész további életük során azt lehetett érzékelni, hogy Magyarországtól már elszakadtak, de igazi kanadaivá soha nem váltak. Nem tanultak igazán jól meg angolul és érzelmileg se ide, se oda nem tartoztak. A szerencsésebbje az volt, akik tinédzserkorban mentek el, és később kanadai, amerikai nőt vettek feleségül. Azok kiválóan megtanultak angolul – igaz, mára már jórészt elfelejtették a magyart, de úgy beilleszkedtek, hogy otthon érezték magukat. És az ő gyerekeik meg már különösen. Ezekben a családokban már csak inkább az emlékek maradnak, hogy a nagypapa még Magyarországról származik.

Észak-Amerika életében az 1956-os egy értékes emigrációs hullám volt, a huszadik században a magyart tekintik a legértékesebb emigrációnak. Egy magyar ember számára ez egyfelől büszkeség, másfelől egy kis szomorúság, mert az országunk számára bizony veszteség ennek az emigrációnak a külföldre távozása.

A november 4-ét követő leveretés, a forradalom elfojtása is nyújtott humoros, máig megőrzött emléket: a közeli utcasarkon egy sziréna állt, amely használaton kívül, erősen rozsdásodva ma is ott található. Arra sétálva eszembe jut az 1956 novemberében valamelyik fiatal által krétával felírt versike:

„Egy forint a forró lángos,
Le van sz…va Kádár János.
Ugyanez van Kalocsán is,
Le van sz…va Marosán is.”

A bukásban, a tehetetlenségben megnyilvánuló dac és egy kis humor rigmusa. Persze hol van ma már az 1 Ft-os lángos…

5 éves voltam '56 őszén. Budán laktunk, a Sas-heggyel szemben. A nagybátyám, akkor körülbelül 16 évesen, 23-án délután süvöltő lelkesedéssel jött haza, hogy mindenki az utcán, győz a forradalom... (Családunk érintett volt, mert a nagyapám Tildy kabinetfőnöke volt – míg lehetett – , aztán normás egy gyárban...) Nagybátyám 23-a után eltűnt napokra, állítólag Lengyelországban kóborolt (ki tudja...). November 4-e után, mikor az oroszok a Sas-hegyről lőni kezdték az utcánkat, a hóna alatt rohant le velem az óvóhelyre.

Amerikában sokszor megfordultam, sok 56-os menekülttel találkoztam – akiket egyébként, mint „migránsokat” tízezer számra befogadtak, segítettek, felkaroltak, és nemcsak ’56-ban, hanem egészen a 60-as évek közepéig... Ismertem Nagy Ferencet, sok egyszerű civilt – nekik sem volt tökéletes a memóriájuk, ők is heroizáltak, csak talán egy kicsit másként, érthető indulatokkal és kevesebb szépítgetéssel.

Csíkvári Gábor

1956-ban Budapesten éltem, általános iskolába jártam. 12 éves voltam. 23-án csatlakoztam a felvonulókhoz és együtt mentünk a parlament elé. Innen a hatalmas tömeg egy része a Rádióhoz ment. A kapuig nem jutottam el, mert sokan már visszafelé próbáltak jönni, de az újabb érkezők visszatolták őket. Lassan elindultam, mert már késő volt és otthon vártak. Ezen az éjszakán kezdődött a forradalom.

Nagyon sok mindenre emlékszem, de ezt már csak egy regényben tudnám leírni. A forradalom eseményei jól ismertek, és szerencsésnek mondhatom magam, hogy élve megúsztam. Egy hónapig az óvóhelyen éltünk, a ház pincéjében, szemben velünk az orosz tankok és ágyúk. Körülöttünk folyt a harc a szabadságért. Rengetegen menekültek külföldre, később magam is találkoztam disszidensekkel. Változatos sorsok, drámák bontakoztak ki az elbeszélésekből. Sajnos családunk is szétesett, a nagy távolság és a politika elválasztott bennünket.

D.I. – egy pesti srác, Keneséről –

Budapesten, Csillaghegyen éltem át az 1956-os forradalmat. Sajnos még csak nyolc éves voltam, de emlékszem néhány dologra. Például arra, hogy az emberek sorban álltak kenyérért, édesanyák, gyerekek, amikor egy orosz harckocsi a tömegbe lőtt – a mai napig nem tudja senki, hány áldozat volt ott. Anyukám meg én egy órával azelőtt álltunk ott…

Fiatal, hős magyar fiúk molotov koktélt dobtak a harckocsikba – a nyitott tornyon keresztül. Persze a szülői tilalom ellenére odamentünk. Érdekes módon senki nem sajnálta a teljesen összesült oroszokat.

Szerintem még 60 évvel később sem az igazi az 1956-ról szóló tananyag. A tanárok egy része még mintha mindig ellenforradalomnak tekintené az akkori eseményeket.

Többek között a Parlament előtti AVH-s sortűz körülményeit és áldozatainak valós számát szintén a mai napig nem ismeri a közvélemény.

Kerényi D.

1956-ban 4 éves gyermekként a Fejér megyei Csókakőn éltem. Arra emlékszem, hogy apai nagyanyáméknál voltam, ebéd után éppen, amikor szülőfalumban, Csókakőn is felgyorsultak az 56-os események. Sima napként indult az élet azon a napon, de kisvártatva az utcáról furcsa zajok szűrődtek be, kiabáltak az emberek. Mivel már enyhén sötétedett, égett a villany, nagyanyám gyorsan lekapcsolta, közben leesett a földre a kés az asztalról, amit a zsíros kenyér megkenéséhez készített oda. Halkan odasúgta: Maradjunk csöndben. Én eddig ilyent nem tapasztaltam, féltem! De nem tudtam, mitől! A zsíros kenyérre várni kellett, míg az utcán felvonulók hangos kiabálása, skandálása elült.

Majd felnőtt fejjel szembesültem azzal, hogy ez idő tájt anyai nagybátyám 18 évesen traktorával elhúzatta a gyűlölt vörös csillagos emlékművet kicsiny falum főteréről, amiért ha itthon marad, felakasztották volna. Kivándorolt Amerikába egy hamar éjszakán, még édesanyjának, nagyanyámnak, és testvérének, édesanyámnak sem mondott erről semmit.

Amint tudott, jelentkezett Michigan államból, Detroitból… Levélben tartottuk vele a kapcsolatot, amíg lehetett. Egy idő után nyoma veszett, s csak körülbelül 12 évvel ezelőtt, amikor már tudtam némileg internetezni, semmi angoltudás nélkül, szótárak segítségével derítettem ki, hogy hol és mikor halt meg Amerikában. Így tudtunk neki emléket állítani Csókakőn, a szülőfalujában, a temetőben.

Ekkor édesanyja, az én nagyanyám már nem élt, és sajnos úgy hunyta le a szemét, hogy azt sem tudta, él-e, hal-e a fia.

Jelenleg a családjával, gyermekeivel próbálok kapcsolatot teremteni, hogy 82 éves édesanyám, aki a testvére volt, és hála Istennek még él, tudjon valami információt szerezni, hogyan is élt, és hogyan halt meg a testvére a nagy Amerikában.

A lelkem mindvégig háborog, s bár keresztény embernek vallom magam, nem tudom megbocsátani az akkori rendszernek és csatlósainak, hogy így kellett elveszíteni nagybátyámat, és ilyen fájdalmakat okoztak az anya, a testvér és a rokonok, ismerősök szívében.

Sörédi Györgyné

Tizenegy éves voltam 1956-ban. Budapesten születtem 1945 januárjában, az ostrom alatt, mert a szüleim már nem tudták elhagyni az oroszok által a második világháborúban támadott várost, hogy vidéki nagyszüleimnél, nyugodtabb körülmények között születhessek meg. Ha 1956 emlékeiről van szó, számomra már itt kezdődik a történet. Gyerek voltam az 50-es években, de jól emlékszem például arra, hogy amikor Sztálin 1953-ban meghalt, a szüleim a halála tényét csak suttogva merték megbeszélni a velünk együtt élő nagyanyámmal. Az elsuttogott beszélgetések, az elhallgatott dolgok korszaka volt ez, mert például nem lehetett nyíltan beszélni a nagybátyámról, apám öccséről sem, akit '45-ben az utcáról vittek el málenkij robotra, ahonnan hat év múlva, harminc kilósan és nagybetegen, de legalább élve jött haza. Volt valami a levegőben, amit már gyerekként is éreztünk akkoriban: hogy az, amit magunk körül látunk, amit az iskolában hallunk, nem egészen ugyanaz, ami a valóságban van; amit a szüleink tudnak, de a maguk és a mi védelmünkben nem beszélnek róla.

Budán laktunk, ott nőttünk fel. Szüleim a közlekedésben dolgoztak, apám autóbuszt vezetett, édesanyám buszkalauz volt. Október 23-án, ami egy átlagos hétköznapi nap volt, későn értek haza, és az elsuttogott beszélgetésekből elképesztő események képe bontakozott ki. Sejteni lehetett, hogy ez talán mégsem volt egy megszokott kedd: felvonulásról és jelszavakról, a közlekedési dolgozók sapkájáról letépett és földhöz vágott vörös csillagokról szólt a beszámoló, ami teljességgel elképzelhetetlen volt akkor. Szüleim kalandos úton tudták csak letenni a munkát, kerülő úton jöttek haza. De másnap hajnalban, a szolgálati járattal mégis elindultak dolgozni, ahogy mindig. Mi a húgommal és nagymamámmal később keltünk. Sosem felejtem el, hogy a nagymamám éppen a reggelit készítette, én egy kisszéken ültem, és a cipőmet pucoltam, iskolába készültem. Árnyék vetült az ablakon át a konyhára, ahogy valaki elment előtte, ami szokatlan volt ebben az időpontban. Felemeltem a fejem, és megdöbbentem, mert az anyám meg az apám lépett be az ajtón, ami így munkaidőben sosem fordulhatott elő. Látszott rajtuk, hogy nagyon siettek. Mint kiderült, azért, a nagymamám nehogy elengedjen minket az iskolába. Nem mentek sehova, gyerekek, kitört a forradalom – mondta anyám.

Minthogy Budán, ahol laktunk, nem folytak harcok, az ezt követő napok eseményeit jórészt szüleim és a többi környékbeli felnőtt elbeszéléséből ismertük. Szüleim a városbeli történéseket látva szigorúan megtiltották, hogy elhagyjuk a biztonságos utcánkat és környékünket. Ez persze nem akadályozott meg engem abban, hogy el ne kísérjem az egyik barátnőmet a pékhez, kenyérért. A Margit körútra – akkori nevén Mártírok útja – kellett lemenni, és a pék előtt hosszú sor állt. A körút nyugodt volt, de a Margit utca sarkán és a Margit híd lábánál barikádokat lát-

tunk. Nem volt tömegközlekedés, nem jártak a villamosok, és ettől nagyon szokatlannak tűnt az utca képe. Több teherautó jött a híd irányából, rajtuk felkelőkkel, akiknek a vállán fegyver volt. Minket, mint gyerekeket előre engedtek a kenyérre várók sorában; barátnőm hamar megkapta a még meleg veknit, és indultunk is vissza. Sejtettem, hogy jobb lesz, ha mielőbb hazaérek, nehogy a szüleim tudomást szerezzenek a kirándulásomról. Már az Apostol utcánál jártunk, amikor lövéseket hallottunk a körút felől. Meggyorsítottuk a lépteinket, és futva igyekeztünk az emelkedős utcákon. Mint utóbb megtudtuk, óriási szerencsénk volt. Nem sokkal távozásunk után a viszonylagos nyugalomnak vége szakadt, és tűzharc bontakozott ki a felkelők meg néhány ÁVÓ-s között. A Margit körút egyik házának emeletéről az ÁVÓ-sok a pék előtt várakozó emberek közé lőttek, többen meghaltak. Ezek után egyáltalán nem is volt olyan szörnyű/veszélyes, amit a szüleimtől a távozásért kaptam.

Novemberre nagyjából helyreállt az élet, itt-ott már a közlekedés is megindult. Édesapám is dolgozni ment, 4-én hajnalban éppen a szolgálati járattal vitte volna a kollégáit az autóbuszgarázsba. Elmondása szerint a Gellért térnél jártak, amikor egy komplett orosz tank hadoszloppal találta szemben magát. A vele lévőkkel a Gellért hegy cserjés-bokros részére menekült, ahonnan aztán gyalog, néhol futva, néhol fedezéket keresve, több óra alatt tudott csak hazajönni. Közben a rádióban már elhangzott Nagy Imre beszéde, és hallani lehetett a háttérben a lövéseket is. Nagyon megijedtünk, hogy mi lehet apámmal. Szerencsére épségben hazaért, de azt mondta, hogy az oroszok háborút kezdtek ellenünk.

1956-ot az elkövetkező évtizedekben úgy emlegették: az ellenforradalom. A fogalmat meg is magyarázták, meg azt is, hogy ez miért nem volt jó a magyar társadalomnak. Mi, otthon természetesen mindig csak a forradalomként emlékeztünk rá. És később is csak az maradt meg bennem, hogy a felnőttek mennyire másként viselkedtek, mennyivel bizakodóbbak voltak azokban a napokban.

Hosszú éveken, évtizedeken át – egész felnőtt életünk idejére – megmaradt az Amerika Hangja és a Szabad Európa rádiók hallgatásának enervált, szomorú korszaka, amikor mindenki tudta, mi történt, csak éppen nem volt szabad beszélni róla. De mégis többen úgy éreztük, hogy valami módon mégis mi győztünk, mert életben maradtunk.

Nagyné

Szegeden éltem és 11 éves voltam 1956-ban. Édesapám katonatiszt volt, és egy tisztilakásban, a Boszorkány szigeten éltünk. Abban az időben itt volt a honvédség kiképzőtábora, lőtérrel együtt. Egyedül mi laktunk itt, közvetlen szomszédságunkban lőszerraktárak voltak állandó fegyveres őrizettel.

A forradalom pesti eseményeiről apám hozta a híreket, majd Szegedet is elérte a változtatni akarás hulláma. Apám elbeszélése szerint a szegedi ruhagyár dolgozói letették a munkát s összegyűlve megindultak a belváros felé. Megállításukra a katonaságot rendelték ki, éles lőparanccsal. A katonák nem akartak vérontást és a kirendelt tiszt addig tárgyalt a munkások vezetőjével, míg azok visszavonultak.

Talán ennek hatására, hirtelen kiürült a laktanya, a katonák s tisztek elmentek haza. Apám nagyon lelkiismeretes ember volt. Otthon a komódot, asztalt az ajtó elé tolták s ránk parancsolt, hogy senkinek az ajtót ki ne nyissuk. Attól félt, hogy talán jönnek feltörni a lőszerraktárat, mivel már nem védte senki, s esetleg nekünk is bántódásunk eshet. Ő maga bement (a tiszti egyenruhájában) az üres laktanyába, s amit tudott, kulcsra zárt.

Mi, egy-két nap kivételével rendesen jártunk az iskolába. Az egyik nap hazafelé jövet, már a város szélén, a bokorban, talán velem egy magasságban, megpillantottam egy kézigránátot. Megfogtam, betettem az iskolatáskámba a könyveim mellé s mentem tovább, hazafelé. Otthon mutatom édesapámnak a szerzeményem, aki halálsápadt lett és kijelentette, ha még egyszer hozzányúlok ilyesmihez, egyből agyoncsap. Hát egy ilyen fenyegetést komolyan kellett venni!

Szegeden is tüntettek az egyetemisták és a fiatalok. Egy halottról is hallottam, de nem tudom, hogy ki lőtt. A megtorlásról is csak hallomásból tudom, hogy egy orvostanhallgatót kötél általi halálra ítéltek. Az ítéletet végrehajtották, s szerencsétlen édesanyja beleőrült.

Visszagondolva erre az időre, olyan volt a Forradalom után, mintha megdermedt volna a világ. Apámat talán ’57-ben áthelyezték Recskre, s mi természetesen mentünk vele. Új iskola, új barátok, barátnők. Gyerekek, akik megosztják titkaikat, bejárnak rejtett helyeket. De soha, egyetlen recski gyerek sem ejtette ki a száján, hogy voltak ott rabok, vagy ehhez hasonlót nem mondhatott. Ha meglátogattam valamelyik barátnőmet, még véletlenül sem hallottam, még egy fél szót sem valamelyik felnőtt szájából, mely erre utalt volna. Később, már amikor dolgoztam s rég nem éltünk Recsken, halottam, hogy onnan indult ki a forradalom.

Az ötvenes évek végén apám leszerelt, s Budapestre kerültünk. Nem politizált a család, ’56-ról s a megtorlásról néma csend. Én lassan nagyobbacska lettem, eljártunk táncolni a barátokkal, barátnőkkel, éltük a körülmények adta életünket. Egyszer egy ilyen est után a baráti kör szétvált, én egy közelben lakó fiúismerőssel mentem hazafelé, amikor két rendőr megállított bennünket s a személyigazolványunkat kérték. A barátom csak annyit kérdezett, miért. Abban a pillanatban akkora pofont kapott, hogy a járdáról az úttest közepére repült. Ennyi!

De még a hetvenes években is csak adott korlátok között lehetett élni. Talán ’74-ben lehetett, amikor Pestről éppen március l5-én igyekeztem haza Budára, a villamoson. Ahogy kinéztem az ablakon, megdöbbenve láttam, hogy a Március 15. tér előtt a rendőrök a Rákóczi úton, s amennyire be lehetett látni, a közbenső utcákba is, kart-karba fűzve álltak, s gátolták meg, hogy az egyetemisták a térre jussanak, s koszorúzzanak.

Később, már itt Kenesén hallottam egy megrázó történetet az ’56-os fiatalokról. A német televízió sok tudományos, történelmi s egyéb, az ember tudását növelő programot ad. Egy ilyen

műsor foglalkozott a háborús és más katonai eljárások embereken elkövetett kísérleteivel. Egy nyugalmazott, magas rangú amerikai tiszt beszélt a munkájáról, melyhez ezen adatok összegyűjtése is tartozott. Elbeszélése a német koncentrációs táboroktól kezdve a távolkeleti koncentrációs táborokig, az amerikai és orosz katonai kísérletekig sok mindent felölelt. Itt mondta el, hogy az oroszok, amikor a kísérleti atomrobbantásaikat végezték, a robbantás helyétől kezdve 50 méterenként facölöpöket vertek le. Ehhez embereket kötöztek ki, és a robbantás után vizsgálták, milyen hatással volt az, az emberi testre, szervezetre. Ehhez a kísérlethez fiatal, egészséges embereket kerestek, akiket aktuálisan az '56-os magyar forradalom elhurcoltjai közül választottak ki.

A forradalom leverése után, itt Balatonkenesén is igyekeztek elrejtőzködni a résztvevők. Egy-egy pincében húzták meg magukat a félreeső domokon. Az egyik nap, várták vissza egy kenesei társukat, aki Pesten volt. Egy páran elrejtőzködtek hát a faluközpontban, a mostani Kultúra háza felé vezető híd alatti vízelvezető csőben. Bárki láthatja, hogy abban, ha nincs sok víz, el lehet férni. Ott várták, hogy jöjjön a társuk az állomás felől. Jött is, ők pedig kimentek üdvözölni, s a híreket hallani, amit az hozott a forradalom leveréséről. Igen ám, de már működött a besúgó szolgálat, s a politikai rendőrség megtudta, hogy a Pestről érkezőt várni fogják. Ezért az ávósok elbújtak a református templom tornyában, s amikor ezek kijöttek, elfogták őket, így kerültek a Honvéd üdülőbe *(a képen a Honvéd üdülő)*.

A sors iróniája, hogy a Honvéd üdülőben van egy ház, közel a Balaton partjához, melyet úgy hívtak „Játszóház". Ez egy, a rossz idő esetére berendezett szabadidős épület, ahol lehetett asztaliteniszezni és egyéb fedél alatti sporttevékenységet űzni. Ez a Játszóház volt, ahová bezárták a bevitt forradalmárokat, itt verték össze őket. Itt volt Brusznyai Árpád tanár úr is egy ideig. Itt nyomták a fejét a befagyott Balatonba vágott lék vizébe.

Ezeket a mérhetetlen kegyetlenségeket tudjuk kik követték el.

Braccini Éva

Dr. Kis András

A forradalom eseményei Balatonkenesén

1956. november 3-án délelőtt a rádió adását hallgattam budai lakásomban. Egy híradás közölte, hogy délután 3 órakor a Rókus kórház elől autóbuszok indulnak Balatonfüredre. Ezeket a járműveket bárki igénybe veheti. Az útvonalat is megadták: Budapest – Székesfehérvár – Várpalota – Balatonfűzfő – Balatonfüred. Mint később kiderült, az autóbuszok azért választották a hosszabb útvonalat, mivel korábbi útjukon a balatonkenesei Honvéd üdülő katonai alakulatai részéről zaklatásnak voltak kitéve.

Az autóbuszok az indulás időpontjára megteltek alkalmi utasokkal és a füredi kórházba induló sebesültekkel. Az autóbuszok szervezéséről Nagy Károly tanár úr, egykori balatonkenesei tanítóm gondoskodott. Az autóbuszokat útközben többször is megállították, és hol fegyvert, hol pedig ávósokat kerestek, de végül is tovább engedtek bennünket.

Este 8 óra körül értünk a balatonfűzfői elágazáshoz. Nagy Károly tanácsolta, hogy ne vágjunk neki az éjszakának. Elmondta, hogy a napokban Fűzfő és Kenese között az erdő szélén valakit kiraboltak és a szerencsétlent még fel is akasztották. Miután a fűzfői állomáson nem maradhattunk, ketten gyalogosan nekivágtunk az éjszakának.

A hűvös éjszakában megszaporáztuk lépteinket és alig egy óra múlva a kenesei állomásnál voltunk.

Kevéssel 10 óra előtt bekopogtam a szüleim házának udvari ablakán. Édesapám nyitott ajtót. Anyám betegen feküdt. A forradalmi események és az irántam való aggódás nagyon megviselték. Az elmúlt két hétben hírt sem hallottak felőlem.

Édesapámmal a konyhában beszélgettünk. Elmondta a helyi tiltakozó felvonulás történetét, melyen a résztvevők a szovjet katonák távozását a „Ruszki mars ki" jelmondat kiabálásával követelték. Ezután én tájékoztattam őt a budapesti eseményekről, az október 25-i, Parlament előtti véres csütörtökről, az utcai harcokról és az ellátási nehézségekről. Jóval elmúlt éjfél, hogy ágyba kerültem.

November 4-én, vasárnap Édesapám azzal ébresztett, hogy a szovjet haderő megtámadta Budapestet. Mindketten tudtuk, hogy szabadságharcunkat ezúttal is elveszítettük.

Még aznap délután egy páncélos állt meg a Fő utcában, a Soós Lajos utca közelében. A tankban repülős ruhába, hajózó bőrmellénybe bújtatott fegyveresek ültek. A tankot körbefogó felnőttek és gyerekek azt hitték, hogy az ENSZ csapatok jöttek be. Ezeknek a fegyvereseknek se katonai jelzésük, se rangjelzésük nem volt, így az összegyűltek bennük a várva várt nyugati segítséget vélték felismerni. Súlyos tévedésükről csakhamar csakhamar megbizonyosodhattak, mert a rejtekhelyükről előbújt gyáva hősök a körájük sereglett védtelen lakosságot gumibotokkal agyba-főbe verték. Talán ez a jelenet is hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlévők közül később többen elhagyták az országot és új hazát kerestek maguknak.

1991-ben a Magyar Televízióban 14 részes filmsorozatot láthattak a nézők „A legvidámabb barakk" címmel. E

sorozat harmadik részét 1991. november 18-án, 19.05 perckor mutatta be a Magyar Televízió. Ebben Papp János volt Veszprém megyei párttitkár, későbbi belügyminiszter szájából arról hallottunk, hogy 1956-ban „hogyan működött a balatonkenesei pufajkás szabadcsapat”.

A következőkben a televízió riporterének felvezetését és Papp Jánoshoz intézett kérdéseit és a volt pártvezér válaszait olvashatjuk.

A riporter szerint sokat beszélnek mostanában egy megtorló gárdáról, akik járták a környéket és nem hivatalosan, hanem mint egy **halálbrigád** – amúgy pufajkásoknak hívták őket – letartóztattak embereket és összefogdosták azokat, akikről gyanították, hogy részt vettek az 56-os forradalomban.

„Balatonkenesén van a Magyar Néphadseregnek az üdülője. Ennek az üdülőnek volt egy parancsnoka, Árvay Mihálynak hívták. Alezredes volt. Balatonkenesén összegyűltek vagy menekültek oda a honvédségtől, az államvédelmi hatóságtól ilyen politikai tisztek, szóval akiknek valami miatt, itt összejött ilyen kenesei brigád. Kis szabad csapat volt. Ezek járták a vidéket anélkül, hogy nekünk valamilyen kapcsolatunk lett volna. Később az Árvay Mihály a munkásőrségnek lett a parancsnoka. Mert itt kitüntette magát ebben a helyzetben.”

No de hogy ezek járták a vidéket, erről azért…?

„Hát járták a vidéket, de mi másképp jártuk a vidéket, hát mi jártuk a vidéket, hogy szervezzük a pártot. Ők ezt a Balaton környékét, nekünk nem a Balaton környéke volt az elsődleges. Ajka, Pápa, Várpalota, Veszprém.”

És járkáltak ők, hát mert én erről soha nem hallottam, nem hallottam ezt a nevet. Teljes nóvum számomra, hogy a Honvéd üdülőbe…

„A Honvéd üdülőbe vittek be embereket, most már hallottam róla, hogy hát ott mit tudom én, kihallgatták őket és stb. ami evvel együtt járt. Járták a vidéket, egynéhány akcióról tudok, ami nagyobb port vert fel, ilyen lerombolt emlékművet építettek újjá azokkal, akik részt vettek a lerombolásban. Néhány emberen, tényleg okkal vagy ok nélkül kitöltötték a bosszújukat. De voltak autóik, ilyen repülős ruhájuk volt, ez a hajózó bőrmellény, úgyhogy volt, ahol azt hitték, hogy az ENSZ csapatok jöttek be. Nem volt se rangjelzésük, se katonai jelzésük, csak akkor tudták meg, amikor ütöttek, hogy mások. Ez egy ilyen szabadcsapat volt. Ez kb. ’56 végéig létezett. Mert utána aztán már kezdtük a munkásőrséget szervezni, és munkásőrnek kik jelentkeztek akkor? Veszprém megyében voltak olyan dolgok, például Várpalotán. Várpalotán 24-én vagy 25-én a pártszékházat megrohanták és rendesen összeverték az abban bent lévőket, a párttitkárt meg az apparátus dolgozóit, meg akik velük voltak, és ott talán egy kicsit élesebben ment az összeütközés azért is, mert egy Várpalotán áthaladó konvojt is megtámadtak, és úgy tudom, hogy fegyvertelen katonákat is lemészároltak ott a város közepén. Van is egy piciny kis emlékmű az emlékükre állítva, úgyhogy ilyen helyen aztán ment a törlesztés. Ugyanott, helyben.”

Papp János vallomása szinte végig cinikus volt. Megjátszotta az elszemtelenedett pitiáner pártvezért. Élete végét egy budai, rózsadombi villában töltötte. A riport megjelenése után néhány évvel feleségével együtt öngyilkosságot követett el. Papp János előbb feleségét lőtte le, majd önmagával is végzett.

A forradalom leverését követően Keneséről is több embert elhurcoltak, kihallgatták őket és többeket kegyetlenül összevertek. Közöttük volt Kelemen József, Jónás Sándor, Dr. Saáry István, a község orvosa, Panovics Jenő és mások. Nevezettek „bűne” egy kommunista tábla leverése, korábbi (csendőr) foglalkozása, egy hazafias beszéd elmondása a Tanácsháza előtt, vagy az akkor már lerombolt **első ’56-os emlékmű** előtt; az emlékmű felállításában való közreműködés, esetleg más régi sérelmek megtorlása.

Az első és barbár módon lerombolt ’56-os emlékmű helyén a rendszerváltást követően felépült ugyanaz az ’56-os emlékmű, bizonyságául annak, hogy az 56-os forradalom hőseinek a független Magyarországért elszenvedett mártíromsága és meghurcoltatása nem volt hiábavaló.

Részletek Dr. Kis András: *Babolcsai István, az 1956-os magyar forradalom kenesei vértanúja* című könyvéből. A könyv nyomtatásban még nem látott napvilágot, szerzője az előszóban így ír: „Az 1956-os magyar forradalmat és Babolcsai István mártíromságát bemutató könyv anyagiak hiányában sajnos nem jelenhet meg. A tisztelt Olvasó e füzetecskében a könyv kivonatát kapja. Miután a nyomdai költségeket saját nyugdíjamból fedeztem, a korlátozott példányszámban megemlékezés nem juthat el mindenkihez. Ezért tisztelettel kérem mindazokat, akik az ingyen példányokat megkapták és elolvasták, adják azokat tovább ismerőseiknek, hogy minél többen megismerhessék Balatonkenese ’56-os mártírjának meghurcoltatását és kivégzésének körülményeit.” — Az újságunkban most megjelenő részletekkel egyben Dr. Kis András, Balatonkenese monográfusa, Az 1000 éves Kenese szerzőjének munkája iránt is nagy tiszteletünket fejezzük ki.

Babolcsai István, 1956 kenesei vértanúja

Babolcsai István ősi kenesei református családból származott. Szülei nincstelen mezőgazdasági napszámosok voltak. Kenese külterületén, a Tiker-völgy egyik pincéjében laktak. Nehéz körülmények között tengették életüket. Szüleit a gondviselés tizenegy gyermekkel áldotta meg. (…) István tizedik gyermekként látta meg a napvilágot. Az elemi elvégzése után a kőműves szakmát tanulta ki. 1930-ban megnősült. Házasságából egy gyermek született. Nem sokkal ezután elvált feleségétől és másodszor is megnősült. Ebből a házasságából három gyermek született. István ekkor már elhagyta Kenesét és a nagyobb kereseti lehetőségek reményében városba költözött.

Az 51 éves Babolcsai István a forradalom idején csupán szemlélője volt az eseményeknek. A szovjet katonai parancsnokságon, kazánfűtőként végzett munkája minden idejét lekötötte. A történéseket tehát csak a szeme sarkából figyelte. 1956. november 4-én azonban fegyvert fogott a szovjet betolakodók ellen. A dolgot az teszi különlegessé, hogy habár a forradalom utolsó napján aktivizálta magát, máris csatlakozott az egyik fehérvári fegyveres csoporthoz. Ezen a napon az addig elszórtan működő fegyveres alakulatok egyesültek. Mivel katonaviselt, tapasztalt ember volt, Babolcsai lett az **egyesült fegyveresek parancsnoka**.

Ugyancsak november 4-én csatlakozott az egyesült fegyveres csoporthoz az alig 23 éves Molnár Sándor is, aki az októberi forradalomban kezdettől fogva tevékenyen részt vett. Az október 24-i, 26-i és 27-i székesfehérvári tüntetéseken szervezői és vezetői szerepet vállalt. Rátermettsége és talán ez a rövid forradalmi múltja is hozzájárult ahhoz, hogy az egyesült fegyveres alakulat harcosai hamarosan őt tekintették Ba-bolcsai helyettesének.

Molnár több alkalommal hatott fékezőleg a parancsnokra. Egy ízben megakadályozta, hogy kézigránátot dobjanak egy olyan ház pincéjébe, ahol ÁVH-sokat sejtettek. Ellene volt annak is, hogy bárkit erőszakkal kényszerítsenek a fegyveres csoportba való belépésre.

Babolcsai és Molnár a helyi gimnáziumban csatlakozásra szólították fel a diákokat. Akciójuk azonban a tanári kar ellenállásán megbukott. Ezután megszállták a vadásztöltény gyárat.

Másnap, november 5-én a fegyveres alakulat minden ellenállás nélkül megkaparintotta a székesfehérvári rádióállomást. Ezt követően kiépítették a rádióállomás védelmét. Nem sokkal ezután

elfogtak két, az adó felé közeledő szovjet katonát. Miután bekerítették őket, Babolcsai utasította helyettesét, Molnár Sándort, az ellenség lefegyverzésére. Molnár ezt késlekedett megtenni. Ekkor Babolcsai maga nyitott tüzet a szovjet katonákra, mire Molnár is lőtt a katonák felé. A szovjet katonáknak azonban valahogy mégis sikerült elmenekülniük, anélkül, hogy megsebesültek volna (?!)

Időközben egyre több szovjet katona vonult a város felé. A maroknyi fegyveres alakulat képtelen volt a városba özönlő, jól felfegyverzett szovjet katonákkal szembeszállni. Délután a rádióállomási bázist a forradalmárok elhagyták. És Babolcsai feloszlatta a csapatot, és helyettesével együtt visszavonultak – helyzetük kilátástalansága miatt.

Babolcsai és Molnár fontosnak tartotta, hogy a szovjet támadás zűrzavaros időszakában az őrizetlenül hagyott vadásztöltény-gyárat és a rádióállomást megvédje a kifosztástól.

Fegyveresként Babolcsainak és Molnárnak lehetőségük lett volna arra, hogy akár a szétkergetett ÁVH-sokra, akár a szovjet megszállók kisebb csoportjaira halálos csapást mérjenek. Ezt azonban a feljegyzések szerint egyikük sem tette meg. Ennek ellenére Kádár János vérbírái mindkettőjüket szervezkedés vádjával és gyilkossági kísérlet miatt halálra ítélte és kivégeztette.

Holttestét a rákoskeresztúri Új Köztemető 301-es parcellájában, jeltelen sírba temették. 1989-ben Babolcsai István holttestét azonosították, és a 301-es parcella 16-ik sorának 14-ik sírjában helyezték örök nyugalomra.

Balatonkenese lakói közül sokan még ma sem tudják, hogy az '56-os forradalom 300 főre tehető kivégzett áldozatai között egy ősi kenesei család sarja is megtalálható.

Babolcsai István mártíromságát az 1956-os forradalom és az azt követő megtorlás eseményei, a törvénytelen bírósági ítéletek határozták meg. A kegyetlen és minden alapot nélkülöző súlyos ítéletek és kivégzések egy velejéig romlott politikai rendszer tébolyult vezetőinek számlájára írhatók. Különösen igaz ez a megállapítás Babolcsai István esetében, akire a katonai vérbíróságok egyetlen emberélet kioltását sem tudták rábizonyítani. Ugyanakkor a gyilkos sortüzek felelőtlen parancskiadói, ezrek kínzói és gyilkosai, a deportálások ördögi kiagyalói háborítatlanul ma is köztünk vannak és élvezik öregkorukban a párt, az ÁVH és a Munkásőrség testületeiben „kiérdemelt" magas nyugdíjukat. Egy-két kivételtől eltekintve, a vétkeseknek a hazaáruló és nemzetpusztító tevékenységükért a hajuk szála sem görbült! Sőt, érdemeik elismerése mellett, sokan ágyban és párnák közt haltak meg. Lassan már eltávoznak az élők sorából az utolsó verőlegények és az utolsó 56-osok is! – Ezen beszámolás alapján reméljük, hogy legalább Babolcsai István neve hamarosan felkerül a Ligetben felállított Emlékmű talapzatára, több más, azóta elhunyt kenesei forradalmár aranybetűs nevével együtt.

Dr. Kis András: Babolcsai István, az 1956-os magyar forradalom kenesei vértanúja. Balatonkenese, 1997.

A riportokat készítette Vasváry-Tóth Tibor. Az 1956-os írásokhoz nyújtott segítségét és közreműködését köszönjük a következőknek: Ambrus Zsolt, Ambrusné Marika, Bayer Emil, Braccini Éva, Jákfalvi József, Légvári Adrienn, Nagyné Marika, Pintér József, Saáry Istvánné Emmi néni, Szabó Tamás, dr. Tábori György , Thury Pál, Tóth Eszter, Varga Zsuzsanna, Viczián Zsuzsánna.

Megkezdődött a Határvadász-toborzás

Talán nem tévedek nagyot, ha azt gondolom, már nagyon sokan hallottak a Határvadász egység szervezéséről. Az országos médiumok gyakorlatilag naponta adnak tájékoztatást az ezzel kapcsolatos tudnivalókról, a toborzás céljáról, a határvadász egység létrehozásának okáról.

Ezt teszem most én is!

A Határvadászok a rendőrség hivatásos állományának egy speciális egységét fogják alkotni, és a Készenléti Rendőrséghez tatoznak szervezetileg. Feladatuk hazánk határainak védelme, a rendőrség határvédelmi tevékenységet végző állományának megerősítése.

Ki lehet határvadász?

Minden cselekvőképes magyar állampolgár, aki:

- a 18. évét betöltötte, de az 55. évét még nem;
- büntetlen előéletű, rendelkezik érettségi bizonyítvánnyal;
- megfelel az egészségügyi, fizikai és pszichológiai elvárásoknak;
- elfogadja, hogy a kifogástalan életvitelét ellenőrzik.

Aki megfelel, az a felvételi eljárásban fél éves, iskolarendszeren kívüli, moduláris képzésben szerzi meg az „őr-járőrtárs" OKJ-s rész-szakképesítést. A képzés első 2 hónapja alatt 150.000,- Ft, utána és az egy éves szerződés idején 220.000, - Ft jövedelemben részesül.

A Balatonalmádi Rendőrkapitányságon ***hivatali munkaidőben*** várunk minden érdeklődőt részletes tájékoztatással és a jelentkezéshez szükséges nyomtatványcsomaggal. Kollégáim és én is – toborzási céllal - folyamatosan megjelenünk a települési rendezvényeken, nyílt napokat szervezünk, felkeressük a középiskolák végzőseit, hogy részletes tájékoztatással segítsük a szervezetünkbe jelentkezni szándékozókat.

Mint minden munkahelyen, a Rendőrségen is van lehetőség a továbbképzésre, majd egy új szakterületre történő átkerülésre.

MEGHÍVÓ!

Várunk minden ***18. életévét betöltött*** érdeklődőt

a Balatonkenesei Rendőrőrsön
(Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 7.)

2016. szeptember 28-án (szerdán)
14 és 17 óra között

RENDŐRSÉGI TOBORZÓ NYÍLT NAPRA

a nyílt nap célja a HATÁRVADÁSZ egységbe történő jelentkezés népszerűsítése

Program:

- *Tájékoztató a HATÁRVADÁSZ egységbe történő felvétel feltételeiről*
- *A Rendőrőrs életének bemutatása*
- *Ujjnyomatolás*
- *Szolgálatos és csapaterős rendőr felszerelésének bemutatása*
- *Szolgálati gépkocsi bemutatása*

Az ősz nemcsak az iskolakezdés, tanulás ideje…

Az évszakváltás a tanítás, a képzések megkezdése mellett ***a mezőgazdasági, kerti munkák*** sokasodását is jelenti. A jó időben, kertben tevékenykedő emberek nyitva hagyott ajtaja és ablaka szinte csalogatja a ***besurranókat***.

A terménybetakarítással együtt jár, hogy az utakon megnő a ***lassabban haladó mezőgazdasági járművek*** forgalma, próbára téve a gyorsabb járművezetők türelmét, időnkét sárfelhordással, a rakomány leszóródásával rontva a közúti közlekedés feltételeit.

A betakarítással kapcsolatban egy másik dolog, amire fel kell hívnom a figyelmet: a települések utcáit járó, ***terményt eladásra kínáló, vagy felvásárlási szándékot mutató idegenek***, akik között bizony előfordul, hogy terepszemlére használják ezt a tevékenységet. Azt tanácsolom, a kapun keresztül egyezkedjenek. Legyenek óvatosak, előre ne fizessek ki semmit! Csak, ha már valóban megkapták az árut, annyit, amennyiben megegyeztek, és olyan minőséget, amilyent vártak. Ez természetesen vonatkozik a tűzifavásárlásra is. Ha előre tudják a szállítás időpontját, lehetőleg ne egyedül várják. Kérjenek meg ismerőst, aki fel tudja mérni, minden rendben van-e.

Ha utólag jönnek rá, hogy becsapták Önöket, feltétlenül minél előbb értesítsék a Rendőrséget.

A színes évszak meghozza a maga szépségét, de nem kell, hogy bezárkózást is hozzon magával.

Stanka Mária r. őrnagy
Balatonalmádi Rendőrkapitányság

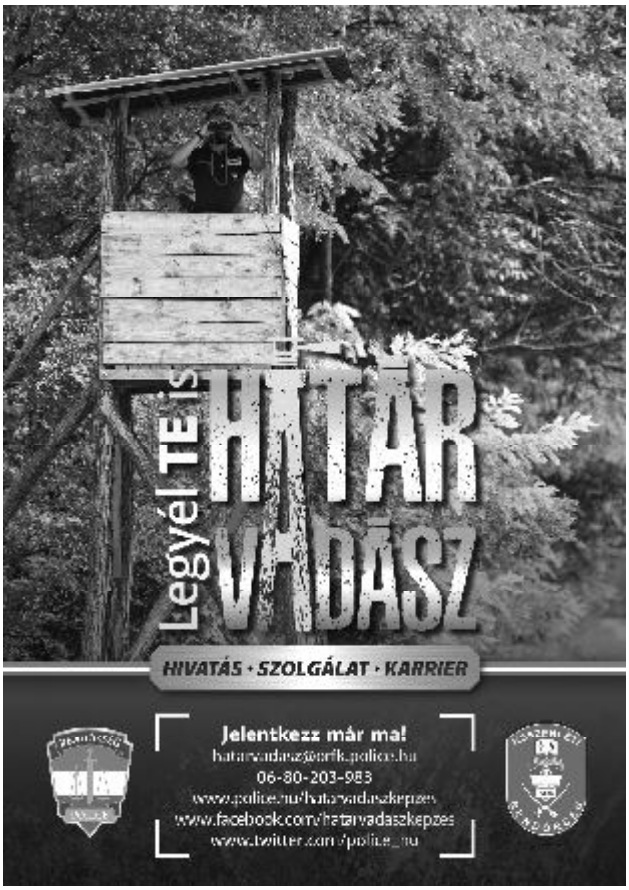

Polgárőrök tanácskoztak Balatonkenesén

A Veszprém Megyei Polgárőr Szövetség által 2016. szeptember 3-án Balatonkenesén a Széchenyi Parkban megszervezett Polgárőr Napon elismerések átadására is sor került.

A rendőrök és a polgárőrök együttműködését más hagyományosan hatékonynak és eredményesnek mondhatjuk. A közös szolgálatok, a polgárőrök jó helyismerete sokban segíti a rendészeti és bűnmegelőzési tevékenységet.

A közös munka jegyében ismerték el a Balatonalmádi Rendőrkapitányság illetékességi területén működő balatonkenesei, balatonfűzfői, csajági és küngösi polgárőr tagok mellett a Balatonkenese Rendőrőrs parancsnok helyettesének, *Vágfalvi Attila r. százados* tevékenységét is Szent László plakett átadásával.

HORGÁSZ HÍREK

Tisztelt Olvasók!

Ismételten – ha jelképesen is – de bekopogtatok Önökhöz, hogy tájékoztassam mindazokat a kedves olvasóinkat, akik szívesen s érdeklődő figyelemmel olvasgatják a kenesei horgászegyesületben történteket. Jó néhány ismerős érdeklődött már tőlem, miért maradt el hírlapunkban a lassan már megszokottá vált, „Horgász hírek" című cikksorozat –„ remélem, minden rendben van nálatok?" – tették fel aggódóan kérdésüket. Hála az égieknek, mindnyájan jól vagyunk, amit olvasóinknak is tiszta szívből kívánunk. Be kell vallanom, az igazi bűnös én vagyok, mivel még a nyár kezdetén úgy gondoltam, a rendezvénysorozatunkról nem havonta jelentetem meg cikkeimet, hanem a nyári szezon lejárta után. Mindezzel az volt a célom, hogy a tisztelt olvasók s esetleg az újság szerkesztősége számára ne váljanak unalmassá tudósításaim. *(A szerkesztőségnek egészen biztosan nem unalmas – a szerk.)*

Talán más forrásokból Önök is értesültek arról, hogy kikötőnk területén ma már rendszeressé váltak majálisi rendezvényeink. Esztendőről esztendőre egyre népszerűbb lett tagjaink s családtagjaink körében, mi sem bizonyítja jobban, mint a megjelentek létszámának folyamatos növekedése. Nagymamáktól a nagypapákig, gyerekektől az unokákig magukat jól érző, mosolygó emberek töltötték meg kikötőnk ápolt s zöld gyepét. Ahogy az nálunk már megszokottá vált, közös ebédre hívtuk vendégeink apraját s nagyját. Az asztalokon a horgászfeleségek által készített sütemények illatozva, csábítón vártak sorukra, majd felcsendültek a hetvenes-nyolcvanas évek legnagyobb slágerei, felidézve ifjúságunk kedves s szép emlékeit. A késő estig tartó beszélgetések s a közös tánc sokunkkal feledtette a hétköznapok kellemetlen gondjait s nehézségeit. Ugyancsak sikeresen került lebonyolításra pünkösdkor rendezett horgászversenyünk is, a jószerencse, szeretet s a kölcsönös tisztelet jegyében. Június 18-án egyesületünk tagjai sült keszegekkel kínálták a városunk Tájházába ellátogatókat. Természetesen tagjaink részére az egyéni rendezvényeknek is lehetőség biztosít vezetőségünk – ha jól tudom, mára ezek száma is meghaladta a tizedik alkalmat.

Részükről megválasztásunk percétől fogva elsődleges feladatunknak tartottuk, s máig is annak tartjuk, hogy minden egyes tagtársunk és családjaik második otthonuknak tekintsék s érezzék kikötőnket.

Nagy ritkán ugyan, de előfordulnak személyeskedő viták, ha valaki nem tesz eleget az alapszabályzatunkban leírtaknak. A velük szembeni döntéseket, az esetek súlyosságának figyelembe vételével a fegyelmi bizottság hozza meg. Erre szerencsére nincs gyakran példa: a békétlenség általában véve ismeretlen közösségünk életében. Szeretném viszont megemlíteni két horgásztársunk nevét, Kósza Ferencét s Benke Kálmánét, akik ez év augusztus hatodikán a viharos Balaton vizéről egy hánykolódó csónakban ülőket mentettek ki. A csónakot Aliga irányába sodorták a hullámok s a szél ereje. Három fiatal küzdött tehetetlenül az elemi erőkkel, eredménytelenül. Társainknak a kőparton állva úgy tűnt, a csónakot szabadon dobálják az egyre erősödő hullámok, s a bent ülők riadtan kapkodva igyekeznének a kenesei part felé. Egy kajakos jelzése után gondolkodás nélkül indultak a csónak utasainak megmentésére, amit szerencsésen sikerült is végrehajtaniuk s biztonságba helyezni őket. Sajnos kikötői életünk során nem egyedi eset, amikor társaink gondatlan, esetleg önhibájukon kívül bajba jutott embereknek nyújtanak életmentő segítséget. A megmentett fiatalok nem felejtették el kikötőnket felkeresni, s megmentőiknek köszönetet mondani az önzetlen segítségnyújtásért. Ám már arra is volt példa, hogy köszönet helyett hamis vádaskodással illettek bennünket – embere s azok jelleme válogatja a lehetőségeket. Mi mindnyájan, ahogy az eddigiekben is, segítséget nyújtottunk s tesszük azt a jövőben is, bármely embertársunk felé. Társaink helytállására mindannyian büszkék vagyunk, s bátor tettüket ezúton is köszönjük!

Okulásul meg kell említenem az emberi felelőtlenséget, amelyre e példa is rámutatott. A csónakban ülőknek csak az egyike viselt mentőmellényt, ketten nem. Az evezőkkel küzdő fiú – gyenge fizikumával – nem bírt megküzdeni a hullámok erejével. Legyen ez az eset figyelemfelhívás mindazok számára, akik bármilyen eszközzel a Balaton vizén szeretnének közlekedni. Ez a hatalmas tó néha veszélyesebbé tud változni, mint a tenger. Csábító víztükrét néhány pillanat alatt hatalmas hullámok képesek uralni, s a hirtelen feltámadó szél ereje legyőz minden emberi erőfeszítést. Még mi, horgászok – akik évtizedek óta rendszeresen töltjük szabadidőnk egy részét öreg tavunk vizén – is meglepődünk néha, mily hirtelen haragúvá tud válni imádott Balatonunk.

Tisztelt Olvasóink! Társaim s a magam nevében is kívánok Önöknek jó egészséget s boldogságban eltöltött hétköznapokat.

Baráti üdvözlettel:

id. Mészöly Sándor
Balatonkenesei Horgász Egyesület, alelnök

Balatoni éjszaka

Az Öreg Tó vizének játékos hullámain,
Lágyan ringatózik csónakom.
Felettem az éjszakai égboltról,
Milliónyi csillag fénye reám ragyog.
A lustán előbúvó Hold még álmosan,
S fakó arccal néz le e csodás éjszakai tájra,
Majd felfrissülni a tó vízében elmerül bátran.
Lágyan fúvó esti szellő halkan zizegteti,
Sűrű nádasunk még zsenge, ifjú hajtásait.
A már teljes fényével világító Hold,
A víz tükréről reánk mosolyog.
Körülöttem a denevérek surrogva szállnak tova,
S mellettem gyermekeivel úszkál egy kacsamama.
Csak a vízbe vetett botjaim nem rezdülnek az éjben,
A halak is nyugalomra vágynak lent a mélyben.
Megnyugszom én is, s lelkembe költözik a béke,
S szívembe vésődik örökre e természet szépsége.

id. Mészöly Sándor

KALENDÁRIUM - OKTÓBER

Október az év tizedik hónapja. A latin octo szóból származik, jelentése nyolc, ami arra utal, hogy a római naptárban ez volt a nyolcadik hónap, mielőtt a január és február hónapokat hozzáadták az évhez. A népi kalendárium nevezi Őszhónak, Begyűjtés havának, Magvető havának, Mindszent havának. A protestánsoknál a reformáció hónapja, hiszen Magyarországon október 31-én tartják a reformáció ünnepét, de az október ezen kívül is bővelkedik világnapokban és emléknapokban.

Népi időjárásmegfigyelések szerint néha októberben még előfordulhat zivatar. Ha megtörténik, az hideg, szeles telet jelez előre. Ha az október meleg, általában hideg február következik rá, viszont ha hideg szeleket hoz, enyhe lesz a január. Ugyanilyen megfigyelés, ha az erdőkön, mezőkön járva a szokásosnál nagyobb és kövérebb nyulakat látni, szintén keményebb tél következhet, ami ellen az állatok vastagabb bundával védekeznek. Úgy tartják, ha Orsolya napján (október 21.) szép az idő, akkor az karácsonyig meg is marad. – Októberben lehetnek az első hajnali talaj menti fagyok, s ködtel indulhatnak a reggelek. A hónap vége felé a köd már egész nap is megmaradhat. Ritkán, de előfordul, hogy októberben már havazik, s a hóréteg meg is marad. Utoljára 2012-ben fordult elő ilyen, amikor október 29-én Magyarország észak-nyugati részén köszöntött be a legkorábban a tél.

Októberi események

Október 1.

A zene világnapja: Yehudi Menuhin javaslatára 1975 óta világszerte ünneplik. Október első napja egyben az idősek világnapja is.

E napon született Jimmy Carter, az Amerikai Egyesült Államok 39. elnöke, aki 1977 és 1981 között volt hivatalban.

Október 2.

Az ENSZ által elfogadott Béke világnapja, Mahatma Gandhi indiai békeharcos, filozófus és politikus születésének (1869) emlékére.

E nap szülötte volt Graham Greene (1904-1991) amerikai író is, akit számtalan regénye és novellája közül legtöbben A csendes amerikai című művéről ismernek.

Október 3.

1985-ben ezen a napon indult első útjára az Atlantis, a negyedik megépített űrrepülőgép.

A nap szülötte Cseke Péter, Jászai Mari-díjas színművész, rendező (1953).

Október 4.

Az állatok védőszentjeként is számon tartott Assisi Szent Ferenc halálának emléknapja, egyben az állatok világnapja.

Ezen a napon született Kállai (Krampner) Ferenc Kossuth- és kétszeres Jászai Mari-díjas színművész, a Nemzet Színésze (1925-2010).

Október 5.

Az UNESCO kezdeményezésére 1994 óta a tanárok világnapja, 1996 óta pedig a pedagógusok jogainak világnapja is.

E napon született Szabó Magda Kossuth-díjas író, költő, műfordító (1917-2007).

Október 6.

Az aradi vértanúk emléknapja, gyásznap Magyarországon: 1849-ben Aradon kivégezték a szabadságharc tizenkét honvéd tábornokát és egy ezredesét, a pesti Újépület udvarán pedig gróf Batthyány Lajost, Magyarország első alkotmányosan választott miniszterelnökét.

E napon született Lahner György honvéd tábornok, az egyik kivégzett aradi vértanú (1795-1849).

Október 7.

1959-ben a szovjet Luna-3 műhold elsőként készített és küldött képeket a Hold túlsó, sötét oldaláról.

E napon született Polcz Alaine (1922-2007) író, pszichológus, a halál és a gyász hazai kutatója, a magyar hospice mozgalom megteremtője, Mészöly Miklós Kossuth-díjas író, drámaíró felesége.

Október 8.

A Magyarok Nagyasszonyának ünnepe, melyen a Szűzanya magyarokat oltalmazó pártfogására emlékezünk.

E napon született Harcsa Veronika nemzetközileg is elismert jazzénekesnő.

Október 9.

A posta világnapja: 1874-ben ezen a napon 22 ország, köztük Magyarország megalapította az Általános, később Egyetemes Postaegyesületet, melynek célja a nemzetközi postai szolgáltatások összehangolása volt.

E napon született John Lennon angol zenész, a Beatles együttes tagja (1940-1980).

Október 10.

A lelki egészség és a látás világnapja.

E nap szülötte Kittenberger Kálmán (1881-1958) Afrika-kutató, zoológus, vadász és természettudományi író.

Október 11.

1887-ben Alexander Miles amerikai feltaláló ezen a napon jegyeztette be szabadalmát a ma is ismert elven működő, modern, önműködő ajtókkal rendelkező felvonóra.

E nap szülötte François Mauriac Nobel-díjas francia író (1885-1970).

Október 12.

1492-ben Kolumbusz Kristóf kikötött a Bahama-szigetek partjainál, azaz „felfedezte" Amerikát.

E napon látta meg a napvilágot Luciano Pavarotti olasz operaénekes (1935-2007).

Október 13.

1860-ban Bostonban egy hőlégballonról elkészítették az első légi felvételt.

E napon született Dajka Margit, Kossuth-díjas színművésznő (1907-1986).

Október 14.

1946-ban megalakult a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet, az ISO, mely többek között az egyes országok műszaki paramétereinek egységesítését tűzte ki célul – így ez a szabványosítás világnapja.

Ezen napon ünnepli születésnapját Roger Moore angol színész, producer (1927).

Október 15.

Az ölelés és a kézmosás világnapját is ekkor tartják. Az előbbihez nem kell különösebb kommentár, az utóbbi pedig az alapos, szappanos (vagy tisztítószeres) kézmosás fontosságára igyekszik felhívni a figyelmet.

E napon látta meg a napvilágot Friedrich Nietzsche német filozófus (1844-1900).

Október 16.

Az élelmezés világnapja. Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) 1979-ben nyilvánította világnappá, hogy felhívja a kormányok és az emberiség figyelmét a világ nagy részét sújtó élelmezési gondokra. Ehhez csatlakozott 2001-ben a Svájcban életre hívott Pékek Világszövetsége a kenyér világnapjának gondolatával, a világ legfontosabb élelmezési cikkére irányítva a figyelmet.

E napon született Oscar Wilde (Fingal O'Flahertie Wills) ír költő, író (1854-1900).

Október 17.

A szegénység elleni küzdelem világnapja.

Ezen a napon született Arthur Miller amerikai drámaíró és esszéista (1915-2005).

Október 18.

Szent Lukács emléknapja, aki a festők védőszentje, így a magyar festészet napja.

E nap szülötte Ipolyi (Stummer) Arnold (1823-1886) nagyváradi püspök, a Magyar mythologia szerzője, a hazai művészettörténet-kutatás egyik megalapozója.

Október 19.

Magyarországon 1947-ben bevezették a totót.

Ezen a napon született Auguste Lumière (1862-1954) francia mérnök, feltaláló, aki testvérével, Louis-szal korszakalkotó tevékenységet fejtett ki a fotózásban és a filmgyártásban.

Október 20.

A csontritkulás világnapja – az egyre nagyobb népegészségügyi gondot jelentő problémára, annak megelőzésére igyekszik felhívni a figyelmet.

E napon született Balassi Bálint költő, a magyar irodalom kiemelkedő alakja, aki Esztergom 1594-es ostroma során vesztette életét (1554-1594).

Október 21.

Magyarország 1587-ben e napon tért át a Julianus-naptár használatáról a ma is érvényben levő Gergely-naptárra, melynek köszönhetően abban az évben október 21-ét november 1-e követte.

E nap szülötte Krúdy Gyula író (1878-1933).

Október 22.

A caps lock, a csupa nagybetűvel való gépelés nemzetközi világnapja. Az internet világában a csupa nagybetűvel írás írásbeli „kiabálásnak" minősül, ezért ha lehet, kerüljük.

Liszt Ferenc (1811-1886) zeneszerző, zongoraművész, karmester és zenetanár születésének napja.

Október 23.

Az 1956-os forradalom kitörésének napja – nemzeti ünnep Magyarországon.

E napon ünnepli születésnapját Pelé (Edson Arantes do Nascimento) (1940) válogatott brazil labdarúgó, háromszoros világbajnok, aki 1363 mérkőzésén 1284 gólt szerzett.

Október 24.

Az ENSZ, az Egyesület Nemzetek Szervezetének napja.

Ezen a napon ünnepli születésnapját Bill Wyman (William George Perks) (1936), a Rolling Stones együttes basszusgitárosa.

Október 25.

1992-ben Litvánia a balti államok közül elsőként vált ki a Szovjetunióból.

Ezen a napon született Rippl-Rónai József posztimpresszionista és szecessziós stílusban alkotó festő- és grafikusművész (1861-1927).

Október 26.

1905-ben Norvégia függetlenné vált Svédországtól.

E napon született Fedák Sári színművésznő, Molnár Ferenc író második felesége (1879-1955).

Október 27.

New York-ban 1904-ben megindult a metróközlekedés.

E nap szülötte Kazinczy Ferenc költő, író, a magyar nyelvújítás vezére és korszaka irodalmi életének szervezője (1759-1831).

Október 28.

A Nemzetközi Animációs Szövetség kezdeményezésére az animáció, az animációs filmek világnapja, annak emlékére, hogy 1892-ben a párizsi Grévin Múzeumban ezen a napon tartották Émile Reynaud Optikai Színházának első nyilvános vetítését.

E napon született Evelyn Waugh (Arthur Evelyn St. John Waugh) (1903-1966) szatirikus műveiről ismert angol író.

Október 29.

1863-ban megalakult a Nemzetközi Vöröskereszt, mely menekültek, háborúk szenvedőinek mentése mellett természeti és egyéb humanitárius katasztrófák áldozatainak segítésével foglalkozik.

Ezen a napon született Steindl Imre építész, műegyetemi tanár, az Országház tervezője (1839-19029.

Október 30.

A takarékosság világnapja.

A nap szülötte Paul Valéry francia költő, jelentős 20. századi irodalmár (1871-1945).

Október 31.

A reformáció napja, annak emlékére, hogy Luther Márton 1517-ben ezen a napon függesztette ki a wittenbergi templom ajtajára a bűnbocsátó levelek árusításával kapcsolatos 95 tételét.

Ezen a napon született Bartókné Pásztory Ditta zongoraművész, Bartók Béla második felesége (1903-1982).

– nk –

A Kelet-Balatoni Borlovagrend
pályázatot hirdet **borkirálynői címre,**
mely határozott időre, három évre szól – 2017-2019

Azon hölgyek jelentkezését várjuk:
– akik betöltötték a 18. életévüket,
– legalább egy idegen nyelvet beszélnek,
– jogosítvánnyal rendelkeznek,
– jó kommunikációs készséggel bírnak.
Előnyt élvez, aki borászati, szőlészeti ismeretekkel rendelkezik.

A fényképes önéletrajzokat
a **keletbalatoniborrend@gmail.com** e-mail címre várjuk.

A borkirálynő feladatai:
Három éven keresztül a Kelet-Balatoni Borlovagrendet képviseli
különböző rendezvényeken, fesztiválokon, települési ünnepségeken.
A kulturált borfogyasztást népszerűsíti Magyarországon és külföldön egyaránt,
tájegységünk szőlészeti- és borászati hagyományainak ápolását a Borrend irányítása alatt.
A nyertes pályázót a Borrend tagjai választják, majd a leendő királynőt
a 2017 januári Vince-napi borbálon, ünnepélyes keretek között koronázzuk meg.

A pályázat benyújtási határideje: 2016. október 30.

További információ:
Győrfi Károly
Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége – Alelnök
Kelet-Balatoni Borlovagrend Alapító-Elnök-Nagymester, Okleveles borbíráló
+36 30/239-67-86

Az „elfelejtett” felejthetetlen

160 éve született Soós Lajos 1856-1902

Balatonkenesén a hatvanas évektől szorgalmasan kutattuk és ünnepeltük tanítványainkkal együtt – az irodalmi lexikonokban nem talált – helyi költőt, Soós Lajost. „A kenesei Magas-partok énekese” című kötet – a község lakosainak és az idelátogató érdeklődőknek ösztönzésére, valamint Soós Lajos születésének 150. évfordulójára – a harmadik kiadást is, íme megérte. Örvendetes, hogy a szülőfalu, Csajág méltóan emlékezett szülöttére és ott nyugvó szüleire, Soós Károlyra és Konkoly-Thege Johannára. Legutóbb halálának 100. évfordulójára a balatonkenesei Pilinszky János Irodalmi Színpad irodalmi estet rendezett, 2003. március 23-án. Soós Lajos támogatója, Lampért Géza lexikonos költő, író (1873-1937) emlékezése alapján megjelenítették a budapesti Orient vendéglő Pósa-asztalát, ahol Pósa Lajossal a költő többször találkozott. Hozzá vitte és kérte versei megjelentetését. Utolsó útjára is innen indult… Négy költeményét hallgatva (Beregszászi Olga: Hozzád, Kenesei ibolya-völgy, Ott: Diószegi S. Béla: Tegyétek meg) az itt nevelkedő ifjúság érzelemvilágát, haza- és tájszeretetét erősítheti.

Balatonkenese, 2006. augusztus 7.

Kecskés József

1927-ben a Balatoni Szövetség kebelében alakult Soós Lajos Emlékbizottság dr. Óvári Ferenc és dr Kenessey Pongrác elnöklete alatt állították fel a Soós-hegyen levő obeliszket és a református temetőben található síremléket. A sírkő és környéke szépítésre, felújításra szorul. Szép gesztus lenne, ha az évforduló és a költő iránti tiszteletből ez megtörténne.

Vér Lászlóné

Tegyétek meg

Tegyétek meg, vágyva vágyom,
Ott: a parton – ott megásva,
Hol behallik a hullámok
Gyöngyeinek suttogása.

Tegyétek meg, kérve kérem,
Ha a véget már elérem,
Adjatok ott egy kis helyet,
Mely betakar egy koporsót…
Elborít egy szemfödelet.

Tegyétek meg, amit kértem,
Hisz itt éltem – amit éltem,
Itt virult a dalok Fája!
Itt pihenje örök álmát –
A Balaton poétája.

Kedves Zsuzsa Néni !

Ismerőseid és barátaid nevében sok szeretettel köszöntelek 90. születésnapod alkalmából.

Öcsi Józsefné Eleven Zsuzsanna Balatonkenesén született, 1926. augusztus 23-án, a köztiszteletnek örvendő Eleven László pékmester harmadik gyermekeként.

Életét Kenesén, mint közösséget szerető és érte tevékenykedő ember élte. Kedves, vidám egyéniségével sok barátot szerzett. Sokszor láthattuk kerékpárjával a Balaton-partra tartva. Ő valóban a tó szerelmese, hisz ha teheti, a mai napig fürdik vagy gyönyörködik a vízpart szépségében. Igaz, most már leánya, Erzsike és párja viszik autóval, de nem adja fel!

10 éve súlyos műtéten esett át és felépülése után úgy döntött, hogy beköltözik a fűzfői Idősek Otthonába. Ott is hamar beilleszkedett és segítőkészségével, vidámságával közszeretetnek örvend. Így érthető, hogy a lakótársak közösségében fogadta a jó kívánságokat.

Köszönöm azt a sok történetet, képeket amivel a helytörténeti gyűjteményünket gazdagítottad.

További jó egészséget kívánva szeretettel üdvözöl:

Vér Lászlóné

Tanárnő írói vénával

Augusztus 25-én délután a nyár utolsó író-olvasó ta-lálkozóját tartottuk a balatonkenesei könyvtár szervezésében. Az időjárás kegyes volt hozzánk, aminek azért is örültünk, mert ugyebár egy nyár végi „könyves” programnál mégis csak a könyvtár kertje dukál ideális helyszínül... A hangulatos „díszlet” tehát adott volt, a rendezvény főszereplője, **Valentini Zsuzsa** írónő pedig különösen örült a kenesei beszélgetésnek, hiszen tősgyökeres fővárosiként is régóta szorosan kötődik a helyhez. Olyannyira, hogy már évtizedek óta a második otthonának tekinti a tóparti várost.

A beszélgetés első részében az írónő rövid időutazásra invitálta az egybegyűlteket. Zsuzsa mindenekelőtt pedagógusi pályafutásáról mesélt, arról, hogy középiskolai magyartanárként dolgozta végig az életét. Közben arra is jutott ideje, hogy egyetemi doktori vizsgát tegyen, valamint, hogy elhivatott oktatóként szakcikkeket és tankönyveket (ez utóbbit társszerzővel) írjon.

Mint mondta, az írás afféle gyermekkori vágyként fogalmazódott meg benne. Hogy pontosan mikor, azt nem tudja felidézni, mindenesetre ahogy az ifjúkori naplója arról árulkodik, hogy Zsuzsa már 14 évesen eljátszott a gondolattal, miszerint „lehet, hogy író leszek.”

Valójában azonban húsz évet várt arra, hogy íróként kiteljesedhessen. Novellákkal kezdte, majd kisregényekkel folytatta az írói pályát. 1998-ban debütált első könyvével, a Fogságom naplójával. Az azóta eltelt közel két évtizedben majd egy tucat könyvet írt. Legutóbbi, nagy sikerű kötete a 2015-ös Ünnepi Könyvhét alkalmából került a boltokba.

Az Egy férfi című műve nemcsak a témája miatt említésre méltó, hanem azért is, mert egy különleges apropóból íródott.

– 1995-ben jelent meg Esterházy Pétertől az Egy nő című kötet. Már akkor gondoltam rá, hogy erre választ írok, vagyis megírom ennek női párját, az Egy férfit – mesélte Zsuzsa.

Aztán a sor úgy hozta, hogy néhány más témájú kötet „beelőzött” a régóta tervezett Egy férfi elé, mígnem tavaly az Esterházy-mű megjelenésének 20. évfordulójára Zsuzsa végre megadta azt a bizonyos választ...

A meglehetősen szókimondó, szívbe markolóan őszinte, ugyanakkor kellőképpen szórakoztató, és nem utolsósorban felettébb elgondolkodtató kötet 52 rövid történetében az írónő, ahogy ő fogalmaz, „tiszta női szemszögből” készült írásaival szeretne segíteni a férfi-nő örök különbségének megértésében és elfogadásában.

Sok mindenről beszélgettünk azon az augusztus végi délutánon: Zsuzsa megkapóan őszintén mesélt családról, gyerekkorról, szerelmekről, férfi-nő kapcsolatról, írói hitvallásról...

Mi több, az érdeklődők ízelítőt kaphattak a szóban forgó kötetből, ugyanis az írónő felolvasott néhány általa kiválasztott történetet, amivel tartalmas és tanulságos párbeszéd vette kezdetét a vendégek aktív közreműködésével.

A program végén Zsuzsa azt is elárulta, hogy már javában dolgozik a soron következő kötetén, szám szerint a tizenkettediken, úgyhogy abban maradtunk: ha minden a terve(k) szerint alakul, akkor jövő nyáron szeretettel várjuk őt egy újabb találkozóra a kenesei könyvtár hangulatos kertjébe.

Szűcs Anikó

A Balatonkenese SC meccsnaptárja és eredményei

2016.08.28.	Balatonkenese SC – Tótvázsony SE	4-2
2016.09.04.	Taliándörögd SE – Balatonkenese SC	3-3
2016.09.11.	Balatonkenese SC – Pápateszéri SE	1-3
2016.09.18.	Balatonkenese SC – Herendi Porcelán SK	6-1
2016.09.24.	Tapolca – Balatonkenese SC	2-5

2016.10.02.	Balatonkenese SC – Szentantalfa NVSE	
2016.10.08.	Peremarton SC Berhida – Balatonkenese SC	
2016.10.16.	Balatonkenese SC – Egyetértés SE Nemesszalók	
2016.10.22.	Vaszar SE – Balatonkenese SC	
2016.10.30.	Balatonkenese SC – Sümeg VSE	

Hely	Csapat	M	GY	D	V	LG	KG	GK	P
1.	Csopak SC	7	6	1	0	35	13	22	19
2.	Ősi PSK	7	6	0	1	25	9	16	18
3.	Sümeg VSE	7	5	1	1	39	8	31	16
4.	Tótvázsony SE	7	4	2	1	25	13	12	14
5.	Szentantalfa NVSE	7	4	1	2	19	11	8	13
6.	Tapolca	7	3	2	2	18	17	1	11
7.	Pápateszéri SE	7	3	2	2	19	20	-1	11
8.	Balatonkenese SC	5	3	1	1	19	11	8	10
9.	Peremarton SC Berhida	6	3	1	2	16	12	4	10
10.	B.Tomaji SE Bonvino	6	2	1	3	13	17	-4	7
11.	Herendi Porcelán SC	7	2	0	5	18	23	-5	6
12.	Csabrendek FC	6	1	1	4	8	19	-11	4
13.	Taliándörögd SE	7	1	1	5	11	24	-13	4
14.	Vaszar SE	7	1	1	5	10	43	-33	4
15.	Egyetértés SE Nemesszalók	7	1	0	6	17	26	-9	3
16.	Nemesvámosi LSE	6	0	1	5	6	32	-26	1

Oklevél a végzetteknek

A Dunántúli Református Akadémiát a Pápai Református Teológia és a Dunántúli Református Egyházkerület hívta életre teológiai kérdések iránt érdeklődő gyülekezeti tagok képzésére.

Akik az Akadémia minden alkalmán hűségesen részt vettek, oklevelet vehettek át a Pápai Teológia ünnepélyes tanévnyitóján szeptember 11-én. Gyülekezetünkből hárman részesültek a kitüntetésben, *Németh Sándorné*, *Sipos Károlyné* és *Sipőcz Istvánné*. Oklevelük tanúsítja, hogy az Akadémia 2015/2016. tanévét az „Isten-világ-ember-egyház" témájában sikerrel elvégezték. Az okleveleket Steinbach József püspök, dr. Vladár Gábor dékán és Köntös László főjegyző adták át a végzetteknek.

Ezúton is gratulálunk nekik, és Istentől kérünk áldást minden szolgálatukra és egész életükre!

Németh Péter

KENESEI HÍMZŐ ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON

A Magyar Kézművességért Alapítvány július 29 és augusztus 28 között a Duna Palotában rendezte meg a Magyar Kézművesség 2016 kiállítást. Ezen Németh Sándorné Jucika újra kiállítóként vett részt.

OKLEVÉL

Németh Sándorné

A MAGYAR KÉZMŰVESSÉGÉRT ALAPÍTVÁNY

MAGYAR KÉZMŰVESSÉG - 2016
ÉS
MENYECZŐ ÉS KÉZMŰVESSÉG

A kiállításról készült díszes könyvkiadvány 36. oldalán a 36-os számú nívós alkotás, Jucika balatonkenesei kézihímző bemutatásra került gránátalmás díszpárnája. Sokak álma, hogy egy ilyen kiállításon és egy ilyen színvonalas könyvben szerepeljenek.

Nyári Zenés Estek a református templomban, 2016

Balatonkenese Város Önkormányzatának támogatásával 2016 nyarán harmadik alkalommal is megrendezhettük a „Nyári Zenés Estek" sorozatot a református templomban. Idén nyolc művészt kértünk fel négy koncertre, s hallgathattuk tolmácsolásukban többek közt Johann Sebastian Bach, Bartók Béla, Gárdonyi Zsolt, sőt Astor Piazzola zenéjét is. Július 10-én *Vida Mónika Ruth*, nemrég diplomázott zongoraművész orgonajátékát hallgathattuk. Július 24-én *Teleki Miklós* siófoki, Artisjus-díjas orgonaművész adott koncertet. Augusztus 10-én *Füredi Veronika* és barátai játékában gyönyörködhettünk, akik pezsdítő tangókat is hoztak nekünk. Játszott *Füredi Veronika* és *Revóczky Ottília* hegedűn, *Sarkadi Viktória* zongorán, *Füredi István* gitáron és *Renczés Balázs* csellón.

A nyár utolsó zenés áhítatán *Simon Bence* győri ütőhangszeres művész vibrafon- és marimbajátékát hallgathattuk, aki természetesen kortárs ütős műveket játszott elsősorban, de Bach muzsikája is autentikusan hangzott keze alól vibrafonon és marimbán egyaránt.

Az alkalmakon zsoltárolvasással, imádsággal szolgált *Némethné Sz. Tóth Ildikó* és *Németh Péter*, a gyülekezet lelkészei, valamint orgonajátékkal *Sipos Csaba* kántor. Ismét nagy öröm volt látni, hogy az alkalmak mindegyikén közel 50-60 fős közönséget köszönthettünk, helyi érdeklődőket és nyaralóvendégeket egyaránt. Bízunk a jövő nyári folytatásban, s továbbra is szeretettel várunk mindenkit alkalmainkra!

Kántortalálkozó másodszor

Szeptember 3-án ismét találkozóra hívtuk a veszprémi református egyházmegye kántorait Kenesére, a gyülekezeti házba. Az alkalom elején *Németh Péter* lelkész köszöntötte a társaságot, a délelőtti előadást és a délutáni kurzust is *dr. Szabó Balázs*, a győri Széchenyi István Egyetem docense, a székesfehérvári Budai úti református templom kántora vezette. Szó esett az új énekeskönyv előkészületeiről, a *„Lélekkel és értelemmel"* c. füzet tartalmáról. Közös ebéd után, a délután folyamán pedig az orgonánál kezdetét vette a kurzus, melyen nemcsak különféle művekkel foglalkoztunk, hanem a liturgikus orgonajáték, az énekvezetés feladatai és az improvizáció is központi téma volt. Köszönet minden résztvevőnek és természetesen dr. Szabó Balázsnak.

Sipos Csaba
zenetanár, kántor

Itt van az ősz, itt van újra!

Ismét elindultak a Kultúra Házában a délutáni foglalkozások!

Hétfő			
Nagyterem:	17.30-18.30 óra	Kondicionáló torna	06 30 243 81 73
Emelet:	18.00-19.00 óra	Zumba	06 70 379 04 14
Kedd			
Nagyterem:	18.30-19.30 óra	Pilates	06 20 364 46 07
Emelet:	18.00-19.00 óra	Galambos torna	06 30 513 76 47
Szerda			
Nagyterem:	14.00-18.00 óra	Ritmus Tánc-és Mozgásművészeti Egyesület	06 70 360 12 24
Nagyterem:	18.00-19.00 óra	ATT-Aktív Táncos Torna	06 70 360 12 24
Emelet:	18.00-20.00 óra	Conestoga Country Linedance	06 70 628 40 94
Csütörtök			
Nagyterem:	17.30-18.30 óra	Kondicionáló torna	06 30 243 81 73
Nagyterem:	18.30-19.30 óra	Pilates	06 20 364 46 07
Emelet:	18.00-20.00 óra	Alakformáló edzés	06 20 968 02 87
Péntek			
Nagyterem:	14.00-16.00 óra	Kid Rock and Roll SE	06 20 522 16 71

Gyere és mozogj nálunk! ☺

Tisztelt Földtulajdonos!

Haszonbérlet!

Csak a gondok jutnak eszébe? Nem kell így lennie!

Az Ön tulajdonában olyan földterület van, amelynek haszonbérleti jogviszonya nem tisztázott, vagy hamarosan lejár a haszonbérleti szerződése és megbízható haszonbérlőt keres, aki a haszonbérleti díj esetében a jelenlegi piaci árakat maximálisan figyelembe veszi?

Ne keressen tovább! Cégünk megoldást kínál problémájára.

Olyan földtulajdonosok érdeklődését várjuk, akik Vilonya, Királyszentistván, Sóly, Papkeszi, Litér, Balatonkenese térségében külterületi szántó vagy legelő művelési ágú területtel rendelkeznek. Cégünk megbízható, stabil alapokkal, kiváló szakmai háttérrel rendelkezik, amit a mezőgazdasági szférában eltöltött sikeres, több évtizedes tevékenység igazol.

Ha felkeltettük érdeklődését, forduljon hozzánk bizalommal az alábbi elérhetőségek bármelyikén:

Telefonszám: **06 88 599-220**, **06 88 599-240**

E-mail: **balatonfoi@invitel.hu**

Apát-Agro Mezőgazdasági és Szolgáltató Bt.
Cégjegyzékszám: 19-06-505324
8164 Balatonfőkajár, Ady E. u. 1.

KRIZSÓ ÉS TÁRSA 2010
SZÁLLÍTÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

GÉPI FÖLDMUNKA:
– alapásás;
– épületek, kocsibejárók tükörkiemelése;
– tereprendezés, területtisztítás;
– bokrok, tuskók géppel való kiszedése.

FUVAROZÁS:
– murva, sóder, homok, föld szállítása;
– törmelékszállítás;
– zöldhulladék és egyéb hulladékok szállítása;
– raklapos áruk szállítása.

Krizsó Krisztián – 8174 Balatonkenese, Tüzér u. 4.
+36-30/232-06-90

A Közművelődési Intézmény és Könyvtár dolgozói ezúton mondanak köszönetet: **Horváth Ádámnak**, a **Krizsó és Társa 2010 Kft**-nek, **Csizmadia Úrnak** és a **Keresztes családnak**, hogy **felajánlásaikkal hozzájárultak a Szüreti Vigadalom sikeréhez!**

Köszönjük!

Gépjármű-kárrendező iroda nyílt Veszprémben,

a Budapest út 72. szám alatt,
a régi Hungária Biztosító mellett.

Segítünk, ha összetörte autóját,
vagy nem igazodik ki a kárbejelentés,
kárügyintézés útvesztőiben.

SZOLGÁLTATÁSUNK DÍJTALAN!

AUTO QUALITY KFT.
Veszprém, Budapest út 72.
(MOL benzinkút mögött) +36 70 334 29 76

További szolgáltatásaink:
komplett karosszériajavítás,
hőkamrás fényezés,
alvázvédelem, üregvédelem,
polírozás, kipufogóhegesztés.

www.autopolir.hu

WestHouse
Ingatlan iroda

Eladó ingatlanokat (telek, ház, nyaraló, lakás) keresünk és közvetítünk vásárolni szándékozó ügyfeleink megbízásából.

Teljeskörű ügyintézés:

- **Ügyvédi háttér**
- **Energetikai tanúsítvány**
- **Lakástakarékpénztár**
- **Lakáscélú hitelügyintézés**
- **Biztosítás közvetítés**

Hívja irodavezetőnket!
+36/70/216 20 36
westhouse.kenese@gmail.com
Balatonkenese, Katona J. u. 23/c
Köszönjük megtisztelő bizalmát!

Erika Masszázs

• masszázs • kavitációs zsírbontás
• manikűr • pedikűr • géllak

• BEJELENTKEZÉS: 7-20 óráig
Kun Tamásné Erika

Telefon: +36 70 578 8192

Bevásárolunk Ön helyett
és házhoz is visszük!

Látogassa meg weboldalunkat:
www.bevásárolunk.hu

FRISS nagy tojás: 35,- Ft/db

Várjuk hívását:
Zuba Péter
06-30/216-12-07

Az Ön egészségének megőrzői!
Mészáros István és Gyöngyi

Csontkovácsolás, Gerinc és
Energetizáló masszázs
Talpreflexológia
bejelentkezés: 0670 938 6393

Balatonkenese, Tiker utca 3.
e-mail: meszima@pr.hu

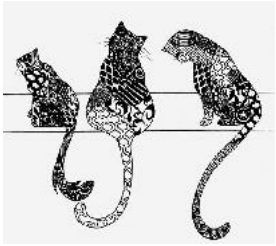

Hirdessen
a Balatonkenesei Hírlapban!

HIRDETÉSI MÉRETEK ÉS ÁRAK

Teljes oldal, A/4-es méret: 20.000.- Ft

Fél oldal, 12,5 cm x 18 cm: 10.000.- Ft

Negyed oldal (álló vagy fekvő),
8,5 cm x 12,5 cm
(vagy 12,5 cm x 8,5 cm,
tájolástól függően): 5.000.- Ft

Névjegy méretű (álló vagy fekvő),
8,5 cm x 5 cm
(vagy 5 cm x 8,5 cm,
tájolástól függően): 2.000.- Ft

Apróhirdetés: 100.- Ft

A hirdetésre rendelkezésre álló oldalaink fekete-fehérek.

Lutra Állatpatika

06 70 251 7142

8220 Balatonalmádi, Veszprémi út 18.
www.negylabupatika.hu

Kutyák, macskák, haszonállatok részére gyógyszerek, tápok, felszerelések házhoz szállítással Balatonkenesén is, heti körjárattal, szaktanácsadás. Hívjon bizalommal!

Nyitva:
Márc-okt: h-p 9-12 és 14-18, szo 9-12
Nov-feb: h-p 9-12 és 15-18, szo 9-12

Tür de Flanc

Kabátok, téldzsekik, vékony kötött pulóverek, kardigánok, farmerek, nadrágok, vékony sálak!
Folyamatosan megújuló árukészlettel várom kedves vásárlóimat!
És amit még megtalál:

- női és férfi ruházat
- gyermekruha
- bébi ruha
- nadrágok, blúzok
- alkalmi ruhák
- hétről hétre bővülő árukészlet

Nyitva tartás: Kedd - Péntek: 10 - 17 Szombat: 9 - 12
Vasárnap - Hétfő: Zárva

Cím: Balatonkenese, Tánesics Mihály utca 2.,
a szökőkútnál

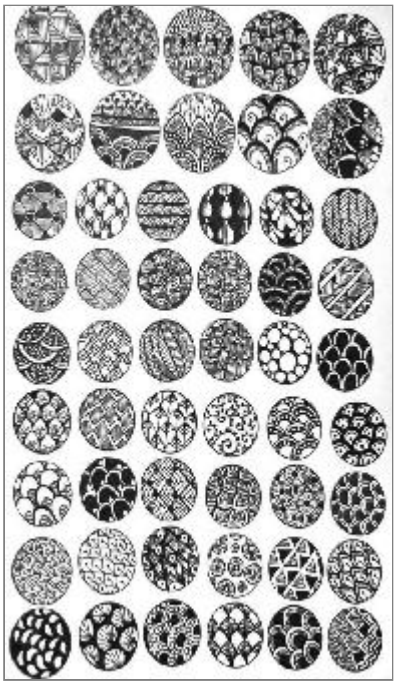

Ez is lehet az Ön hirdetésének helye! Hirdessen a Balatonkenesei Hírlapban!

100 forintos hirdetések

ÁLLÁST KERES / ÁLLÁST KÍNÁL

- **Kertészt keresünk**, aki gyümölcsfák metszéséhez és gondozásához ért. Jelentkezését várjuk a bauge.julie@gmail.com e-mail címen.

CSALÁDI HÁZ, NYARALÓ, TELEK, ÜZLET ELADÓ/KIADÓ

- **Balatonkenese,** Óvoda utca 9., családi ház eladó! Tel.: 20/550-04-75
- **Balatonkenesén** csendes környezetben apartman hosszú távra kiadó! 06-20/213-96-30

ADÁS / VÉTEL

- **Eladó** 3 kw-os és 6 kw-os vegyes tüzelésű kályha jó állapotban. 2 db heverő, 2 égős camping gázfőző, palackkal, felújított antik szekrények, valamint 15-20 m² járólap olcsón eladó. Érdeklődni: Balatonkenese, Kossuth u 38/A
- **Alig használt**, bontott cserépkályhák eladók! Tel.: 06-30/516-37-33

SZOLGÁLTATÁS / VÁLLALKOZÁS

- **Zimmermann** Szilvia férfi, női, gyermek fodrászat. Melegollós hajvágás. Pedikűr, manikűr, géllakk. Hotel Marina Port. Igény szerint házhoz megyek. Tel.: 20/363-57-80; 20/241-54-95
- **Talabér Károly** – kulcsmásolás, zárjavítás, zárcsere, késélezés! 8174 Balatonkenese, Mikes Kelemen u. 20/1. Nyitva: H-P: 8.00-18.00, Sz: 8.00-14.00. Tel.: 06-88/491-153; 0630/323-10-74.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK, TELEFONSZÁMOK

TÁJÉKOZTATJUK
A TISZTELT LAKOSSÁGOT,
HOGY
BALATONKENESE
TERÜLETÉN
KÖZVILÁGÍTÁSI HIBA
BEJELENTÉSÉT
AZ ALÁBBI ELÉRHETŐSÉGEKEN
TEHETIK MEG:
GAJDOS BÉLA
TELEFON: 06 30/849-07-92
8.00 – 18.00 ÓRÁIG
E-MAIL: gajdos.bela@balatonkenese.hu
FÉNYFORRÁS KFT.
TELEFON: 06 70/408-69-08
INTERNET: https://kozvilhiba.hu/
E-MAIL: fenyforraskft@gmail.com

ORVOSI ÜGYELET
Balatonalmádi, Petőfi Sándor u. 2-4.
TELEFON: 88/412-104

RENDŐRSÉG
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 2-4.
88/584-970; 584-971
VÍZIRENDŐRSÉG
Siófok, 84/310-712

POLGÁRŐRSÉG
06 30/621-58-71
Ha aktuális szabálytalanságot észlelnek, a
KÖZTERÜLET-FELÜGYELET
minden nap 7:00 órától 22:00 óráig hívható:
06 30/225-94-45

A Polgármesteri Hivatal címe:
8174 Balatonkenese,
Béri Balogh Ádám tér 1.
www.balatonkenese.hu
E-mail: hivatal@balatonkenese.hu
Tel.: 88/481-088, 88/481-087
Fax: 88/481-741
Az **Igazgatási Csoport** és a **Pénzügyi Csoport**
ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, szerda: 8.00 – 15.30
Péntek: 8.00 – 12.00
A Pénzügyi csoport
pénztári óráinak időpontja:
Hétfő, szerda: 9.30 – 12.00 és 13.00 – 15.00
A **Műszaki csoport** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, péntek: 8.00 – 12.00
Szerda: 8.00 – 15.30
A **Polgármester**
ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Kedd: 8.00 – 12.00
A **Jegyző**
ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Szerda: 8.00 – 12.00

Városgondnokság
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
88/481-650 és 06 30/320-51-02

Háziorvosi ellátás
Balatonkenese, Dózsa Gy. út 1.
1. sz körzet
Dr. Németi Sándor
06 30/432-16-55
Rendelő száma: 88/481-340
Rendelési idő:
Hétfő, kedd: 12.30 – 16.00
Szerda-péntek: 8.30 – 12.00
Terhes tanácsadás: kedd: 11.30 – 12.30
2. sz körzet
Dr. Détár Bianka
06 70/774-20-00
Rendelési idő:
Hétfő: 10.30 – 12.00
Kedd: 8.00 – 10.30
Szerda: 14.00 – 16.00
Csütörtök: 12.00 – 14.00
Péntek: 10.30 – 12.00
Gyermekorvosi körzet:
Balatonkenese, Óvoda u.8.
Dr. Meláth Viola
06 70/315-79-65
Hétfő: 10.00 – 12.00
Kedd: 13.00 – 15.00
Szerda: 10.00 – 12.00
Csütörtök: 13.00 – 15.00
Péntek: 10.00 – 12.00
Tanácsadás:
Kedd: 12.00 – 13.00
Csütörtök: 12.00 – 13.00

Fogorvosi körzet
Előzetes bejelentkezés alapján
Balatonkenese, Óvoda u. 8.
Dr. Gyűrűs Ervin
Rendelő száma: 88/491-683
Rendelési idő:
Hétfő, csütörtök: 13.00 – 18.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00 – 13.00

Állatorvos
Balatonkenese, Gyógyszertár u. 2.
Dr. Zoltán Levente
06 70/436-50-79
Rendelési idő: Hétfő: 18.00 – 19.00
Kedd – péntek: 17.00 – 19.00

Tátorján Gyógyszertár
Balatonkenese, Fő u. 23.
88/481-283
Nyitva tartás:
június 1 – augusztus 31. között:
Hétfő – vasárnap: 8.00 –19.00
szeptember 1 – május 31. között:
Hétfő – péntek: 8.00 – 18.00

Református Lelkészi Hivatal
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 13.
88/481-348
Római Katolikus Plébánia Hivatal
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
88/481-146

Posta
Balatonkenese,
Balatoni út 65.
88/481-300

Hajóállomás
Balatonkenese,
Kikötő
88/482-100

Területi Szociális Szolgáltató
Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943

Idősek Klubja:
Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943
Nyitva tartás:
Hétfő – péntek: 7.30 – 16.00

Szakápolói Szolgálat
Balatonkenese,
Táncsics u. 16.
06 20/950-88-05
06 70/379-04-29

Kultúra Háza
Balatonkenese, Táncsics u. 24.
88/594-500
kulturahaza.balatonkenese@gmail.com
Könyvtár
Balatonkenese, Táncsics u. 22.
88/574-980
konyvtarkenese@gmail.com
Nyitva tartás:
Hétfő – csütörtök: 10.00 – 16.00
Péntek: 10.00 – 17.00
Szombat: 9.00 – 11.00
Szerda: Zárva

Kippkopp Óvoda és Bölcsőde
Balatonkenese,
Balatoni út 63.
88/574-802

Vasútállomás
(akarattyai vonatközlekedésről is információ):
88/481-017

Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 10.
88/481-844
www.pilinszkyiskola.hu
E-mail:
titkar@kenisk.sulinet.hu
Sportcsarnok
06 30/275-93-59

Tourinform Iroda
Balatonkenese,
Táncsics u. 24.
88/594-645
balatonkenese@tourinform.hu
Nyitva tartás:
Hétfő – péntek:
9.00 – 16.00

Tájház
Balatonkenese,
Kossuth u. 6.
30/837-18-53
tajhazbalatonkenese@gmail.com
Nyitva tartás:
Kedd – szombat:
10.00 – 16.00

EON
Veszprém, Kossuth u. 1-2.
06 40/444-000
Általános hibabejelentés,
Észak-dunántúli régió:
06 80/533-533

DRV Zrt.
Ügyfélszolgálat
Siófok, Tanácsház u. 7.
84/501-000
06 40/240-240

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK LAPZÁRTÁJA:
október 15.

Borítófotók: Gondán József, Vasváry-Tóth Tibor

BALATONKENESEI HÍRLAP
Balatonkenese Város Önkormányzatának havilapja
Polgármester: Tömör István
Alapító szerkesztők:
1913 – Czakó Gyula
1990 – Kürthy Lajos, Taródi Flink Kornél
Szerkesztőség: Közművelődési Intézmény és Könyvtár
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 24.
Telefon/fax: 88/594-500
E-mail: **balatonkenesehirlap@gmail.com**
www.balatonkenese.hu
Kiadó: Balatonkenese Város Önkormányzatának Jegyzője
Szerkesztő: Nagy Krisztina
Készült: Tradeorg Nyomda, 8184 Balatonfűzfő-gyártelep

Balatonkenese Város Önkormányzata
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját
2016. október 23-án vasárnap
az 1956-os forradalom és szabadságharc
60. évfordulójának
tiszteletére rendezett ünnepi megemlékezésre.

15 órakor: Ünnepi megemlékezés a Bakó-ligetben, az 56-os emlékműnél

Ünnepi köszöntőt mond:
Tömör István
polgármester

Közreműködnek a Pilinszky János Általános és Művészeti Iskola diákjai,
valamint a Balatonkenesei Szivárvány Népdalkör.

Megtisztelő jelenlétére számítunk!